

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 — „
Negyedévre 2 — „
Egy órára 1 — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felölös szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Egy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többes példák alkú szerint jutányos áron vételnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 20 kr.

Meghívás.

A függetlenségi és 48-as párt eljárási ezen is felkértem, hogy csütörtök d. u. 4 órakor a Függetlenségi körben teljes számban megjelenjen szíveskedjenek.

Az elnökség

Beteg társadalom.

Debreczen február 5.

Hazánk második évezredének első esztendeje nagyon szomorú jószelek között virradt fel nemzetünkre.

Az az esztendő, a melyet álmainkban a lelkes öröm, a nemzeti jogos büszkeség, s diadalmas küzdelem és a sikeres munka ünnepi évének képzelünk: csupa olyan ünnepményt látat megremült tekintettel, a mely nemcsak, hogy öröme, lelkesedésre nem gyújtja keblünket, hanem ép ellenkezőleg, eleségesszt és meg-szororit.

A magyar nemzeti társadalom élő testén kétségbejítő üszkösödések kétség-telen symptomái észlelhetők, a melyek, ha idejekorán gyökeres gyógyítás alá nem vétetnek: egész bizonyossággal megmérgezik s azután megölik nemzeti életünket.

A hazáját aggódó szívvel szerető honfiának kimondhatatlan kinszenvedést okoznak a jelen napok gyászos eseményei.

Az ember szinte fél már ujsá ot venni a kezébe; szinte fél közhelyen megjeleneni, mert alig telik el nap, hogy az országnak hol az egyik, hol a másik széléről megdöbentő hírek ne érkezzenek nemzeti társadalmunk élő szerveinek abnormis működéséről.

Az emberek érdeklődését ebben a villámmal író és beszélő korban még a legmegrázóbb események sem képesek huzamosabb ideig lekötni, igénybe venni, lekötve tartani. A milyen gyors az értesülési lehetősége; ép olyan gyors az érdekesség elmúlása is.

Annál szomorubb, hogy sem elménknak, sem kedélyünknek nem jut ugyszólván egyetlenegy napi pihenő sem, hanem napról-napra heves ingerek intéznak nyugalmunk ellen dúló támadást s idegzetünk ég, emésztődik a túlfeszített izgalom tüzeiben.

Alig tiz napja, hogy Borsod vármegyének hírhedt főispánja a maga részére foglalta le az egész országnak sajnós oku érdeklődését, ügyének minden fázisa még a megítélhetőség tiszta képében nem is került a nyilvánosság elé s a közönség a markans jelenetetésnek csak kirivóbb körvonalait szemlélhette eddig-

elé s ime, azóta már két, sőt három olyan dolog is vetődött fölszínre: posványos [közéletünk szennyes hullámaiból, a mely fokozottabb mérvben a maga részére követelte az érdekesség: szomorú jelentőségű privilegiumát.

A bérczes Erdély legkeletibb megyéjéből, az Olt vízének mellékeiről s a keleti Kárpátok lejtőiről évtizedeken át üzött visszaéléseknek, az u. n. katonaszabadtási manipulációknak büzhödt híre csapott át hozzánk, Megborzadt jogérzetünk azoknak a botrányos üzelmeknek a hallattára, a melynek anyagi hasznán a közhivatalra méltatlan gazoknak egész bandája osztozott.

A pénz! Mindig csak a pénz!

A pénz után való mértékletlen vágyódás, a munka nélkül való meggazdagodás csábító démona vette teljesen hatalmába társadalmunk közlekiismeretét.

Az a nemes büszkeség, a mely csak érdemlett munkásságának méltó jutalmára tart jogos igényt, a mely sem nem kér, sem el nem fogad semmi olyan anyagi jutalmat, vagy erkölcsi kitüntést a melynek ellenértékét becsületes munkásságában át nem adta a hazának és a közügynek: ez a nemes büszkeség eltűnt, s tán mindörökre kiveszett.

Ma nem az érdem a jutalom; hanem — a s z e m e s n e k á l l a v á s a r !

Az emberek társadalmi értékét bőrzei árfolyammal jelzik s tisztán személyes ügyeskedésüktől függ: hogy névértékükön felül mekkora agioval hozzák magukat forgalomba közéletünkben, a hol ma napság minden és mindenki eladó.

Társadalmunk megromlott légkörében tegnap újra két élet fuladt meg.

Az egyik élő halott s így sorsa annyival szánandóbb; a másik meg, — mire e sorok napvilágot látnak, már az anyaföld pihentető ölében pihen.

Az első Pulszky Károly, a ki nek megdöbentő esete országos jellegű állásánál fogva szélesebb köröket hoz hullámmásba, mioket azonban csak megszíról érint.

De a másik Békési Gyula tankerületi főigazgató a magunk halottja. A magunk halottja a szónak mindenik szomorú értelmében. Magunk halottja, mert miénk a vesztesség, a mely egy még élete delén, viruló egészségben élő, s Istentől sok szép adománnyal megáldott testvérünk erőszakos halálában helyi társadalmunkat sújtotta; de a magunk halottja abban a másik szomorú jelentésében is a szónak, hogy helyi társadalmunk nem

egy tényezője volt — nem mondjuk, közvetlen okozója, — de szíttetője szánandó testvérünk szomorú tettének.

Nem hisszük, hogy vétenénk akár az igazság, akár a halott iránt való kötelel kegyelet ellen, ha azt mondjuk, hogy Békési Gyula már régebb idő óta olyan fokozott mértékben volt rabja némely emberi gyarlóságnak, hogy azoknak, a kik az utolsó időkben olyan mesterségesen rendezett hajszát indítottak ellen: régen kötelességük lett volna kieszközölni az ő nyugdíjaztatását, hogy megkimélték volna társadalmunkat ettől a nagy megrázkódtatástól, a gyászbaborult családot pedig a rájuk zudult csapás kínos gyötrelmeitől.

De nem akarjuk tovább feszegetni ezt az a nélkül is fájdalmas sebet!

Mi szegény Békési Gyulát is az uralkodó rendszer áldozatának tekintjük. Annak a rendszernek, a mely párturalmi czélokon kívül egyéb szempontokat nem ismer és míg erre a czélra fel tudja használni k i v á l a s z t o t t embereit, azoknak minden egyéb fogyatkozása előtt szemet huny; de ha elbuknak: a legnagyobb közömbösséggel dobja őket áldozatául a föltámadt szélvészeken engesztelésére.

A magyar nemzeti társadalom élő testén kétségbejítő üszkösödések kétség-telen symptomái észlelhetők, a melyek, ha idejekorán gyökeres gyógyítás alá nem vétetnek: egész bizonyossággal megmérgezik s azután megölik nemzeti életünket.

Lássunk tehát mielőbb a gyógyítás sürgős munkájához. Grotius.

Vélemények Pulszkyról. Pulszky Károly betegsége főleg azóta datalódik, mióta Wlassics Gyula a múlt év december havában egy kemény hangu leiratban felszólította, hogy 24 óra alatt számoljon be második kiküldetéséről. Fokozódott a baja azóta, a mikor egyik legjobb barátjának Miklós Gyulának viczinális ügye lepleztetett. Pulszky barátai ugy vélekednek, hogy a képtár igazgatója a reá bízott pénzekkel vi szárlést nem követett el. A pénznek ellenértéke meg lesz csak — meg kell találni és meg kell becsülni. Ugy állítják, hogy a képeket oly olcsón vette meg, hogy ha a bizottság egyiket vagy másikat ki is selejtezni, a megmaradó képek értéke még mindig felülmúlja azt az összeget, a melyet az állam e czélra kiadott. Vannak azonban mások, kik ugy vélekednek, hogy Pulszky igen rosszkor tört ki a betegsége, mert ép most, midőn a képek átvételéről van szó, nagy szükség lett volna Pulszky szakértő felvilágosításaira. Pulszky Karoly viveur volt a szó teljes értelmében. Uri passzióit szerte ismerték és az éjjeli mulatóhelyek könnyüvéru népe is nagyra tartotta őt, meg a gevallériáját.

Magyarok Amerikában.

— Református egyházmegye alapítása. —

Az amerikai magyarság körében már régen megindult a mozgalom a külön református magyar egyházmegye alapítása iránt.

Most e tervök sikerült is.

Szinte epokálisnak mondható az az esemény, a mely Amerikába szakadt református vallásu honfitársaink körében az önálló egyházmegyei hatóság megalakulásával végbement.

Nagy jelentőségű, a protestáns magyarság jövőjébe fejlődésére, mozgalmak irányítására szinte előre kiszámíthatlan hatású az a tény, hogy a mintegy 50.000 protestáns magyar emancipálta magát az angol egyházi hatóságok alól s közigazgatási, törvénykezési, bíráskodási és fegyelmi ügyekben teljesen külön álló, csak a legfőbb zsinati kormányzattal szemben felelősséggel tartozó egyházi hatóságot alkotott.

Az egyes gyülekezetek maguk intézhetik el ezután ügyeiket, orvosolhatják bajukat, kiegészítő szervezést képezendik ezután nem az amerikai, hanem az egyetem-s magyar ref. egyháznak, melynek testéről leszakadtak volt, s melylyel eddig semmi közösségben nem állottak.

Az angol ref. misszió ez idő szerint hét magyar ref. egyházat tart fenn, illetőleg segítyez hitfelekezeti szempontból, évi 1500, illetőleg 1250 frittal.

Ez ádózatai szemben csak a felügyeleti jogot tartotta fenn magának, de most nagylelkűen még erről is lemondott a magyar ref. lelkészkar ama kifejezett óhajára, hogy az amerikai magyar ref. egyházak kiegészítő részét képezés a honi egyetemes református egyháznak.

Közös tanácskozás folytatása, önálló egyházmegye szervezetének megalkotása végett jöttek össze az Egyesült-Államok területén működő magyar ref. lelkészek jun. 14—18-ig tartó napjain Pittsburgba, hol ép az időben tartá negyedévi gyűlését a misszióhatóság.

Az egyházmegyei jegyzőkönyvi kivonatot, melynek alapján következőkben tájékoztatjuk

lapunk olvasóit, az amerikai prot. magyarok nagyfontosságú mozgalmairól, a következő:

1. A jelen volt magyar ref. lelkészi kar hivatalosan és ünnepélyesen megalakítottak nyilvánítja az amerikai magyar ref. egyházmegyet. Elnökké, illetőleg helyettes esperesé Ferenczy F. pittsburgi lelkész választatik. Jegyző Kalassy S. m.-karmeli lelkész. Jelen vannak: Ferenczy F. pittsburgi, Demeter B. new-yorki, Harsányi S. clevelandi, Jurányi G. trentoni, Kalassy S. karmeli lelkészek. Távol volt két lelkész.

2. Tisztelgés a misszió hatóságnál, hol a kívánások 7 pontban terjesztetnek elő egy memorándumban. A misszió megadta a jogot külön egyházmegye alakítására, közerejű törvények hozására, bíráskodás s fegyelem gyakorlására.

3. Tisztelgés Deseffy konzulnál s dr. Progh angol főlelkésznel.

4. A S.-norvalki templomszentelés elhalasztatik.

5. Egyházi törvények megalkotásával, a zsinati törvények szem előtt tartása mellett, megbiztatnak: Harsányi S., Demeter B., Kalassy S. lelkészek.

6. Református katekizmus készítésével megbiztatnak: Harsányi S., Demeter B., Kalassy S. lelkészek. Törvények és a katekizmus a jul. 4-én M.-Carmelben tartandó egyetemes ref. konvenczián fognak megvitatatni, az egyes gyülekezetek képviselői által alá rratatni s szentesítettetni.

7. A magyarországi egyet. konventhez a lelkészi kar memorándumot terjeszt az egyes amerikai egyházaknak az egyet. egyház keretébe való beillesztés tárgyában. A memorándumot készítik: Kalassy S. és Jurányi G. lelkészek.

8. E-peres és tisztikar választása elrendeltetik. Ezek képezék főbb pontjait a tanácskozásnak, melyet előzőleg közistenitiztetlet nyitott meg, melyen felolvasást Kalassy S. imát Demeter, ünnepi szónoklatot pedig Harsányi lelkész tartottak.

A közgyűléseket természetesen mindannyiszor magyaros ebéd követte, a melyben idezomban lakó honfitársaink nem szűkölköd-

nek. Helyettes esperesünk áldó imája zárta be a nagyfontosságú egyházmegyei gyűlést.

Utóhangok a Miklós üggyhöz.

(Távirati tudósításunk)

Miskolcz, febr. 4.

Alig, hogy a nagy szenzációt keltő eset elmosódhatlan emlékeivel szépen napirendre térünk — mint miskolczi munkatársunk írja — ismét Miklós Gyula további sorsa foglalkoztat benünket.

Ugyanis — mint munkatársunk írja — Miklós Gyuláról két féle verzió kering; az egyik szerint a főispán fényes elégtételt nyert, — a mit egyik bizalmas emberének megávitatozott, — a másik szerint Miklós a D a m b i n gyár igazgatója lett. Ez utóbbi hír azonban még megerősítésre vár; de ha így is áll a dolog, az ember mintegy önkéntelenül is a muezzin keneteljes szavaival felkiáltthat: »Allah ekber!»

S íme ezt a pár nap óta élő-halotta varázsolt embert a végzet felemelő keze mily esodásán kárpóolta.

De minket mindig v gasztal az a tudat, hogy innen örökre száműzte magát! (V.D.)

Irodalom és művészet.

Budavár visszafoglalása.

(Benczur Gyula festménye.)

Benczur Gyula már csaknem elkészült Budavára visszafoglalását ábrázoló festményével, amelyet még 1886-ban Budapest fővárosa rendelt meg nála huszonnégyezer forinton.

Az óriás méretű képen az a történelmi jelenet van megörökítve, amikor Lotharingiai Károly herceg a győztes hadak élén bevonul a már elfoglalt várba.

A vár kövein ott fekszik holtan Abdurrahman, az utolsó budai basa, szerezsen szolgája és egy magyar vitéz holtteste közt.

A keresztény hadak vezére pompás andaluziai ménen ül; szintén többi vezértársai: Miksa Emanuel bajor herceg, Savoyai Eugén herceg, Badeni Lajos őrgróf, Kohary Pal, Eszterházy János, Pálffy János, Beresényi Miklós, Batthányi Ádám, Vak Bottyán.

A lovas csapat előtt igyekszik a várba hős Petneházy, akinek sebült tarkarja fe-

éten át azt, hogy miatta eldobtuk magunktól mindent? Ne hidd! Hanem azt hidd el, hogy Pálfi, már most is inkább kényszerűségből hozza meg érted azt az ádózatot, amit meghoz — mint va ami nagy szerelemből. Hallottam, hogy mielőtt mi felköltöztünk, a gazdag Szentkuthy Ágnes körül forgolódtok. Mondják, hogy a lány is szerette, várt is volna reá, míg levizgárik, boldog ember lehetett volna belőle! Azután, hogy feljöttünk mi, azt hitte, hogy a régi barátság révén kötelessége veled feljuttatni a viszonyt s azt hiszi, hogy ez ő támasznyújtása nélkül mi elvesztünk; — a szíve pedig jó, becsületes szív — hit feleségül akar venni.

— Nem igaz anyám, nem igaz! — mondja a leány zokogva.

— Csak adjál neki kbuvót, mondd, hogy nem szereted, hogy nem lesz a felesége, mert mást szeretsz — meglásd, milyen boldogan vissza fog vonulni.

— Megpróbálom anyám s ha úgy lesz, elfelejtem örökre.

És mikor a férfi este feléj jön, nagy csodálkozására a leány hidegen fogadja.

— Mi lette Mari-ska?

Semmi. Csak látja, számot vetettem magammal a maga tegnapi kérdése után s szomorú eredményre jutottam. Nem szerelm az, ami minket összekapcsol, csak barátság. Nem érzem én maga iránt azt, amit leány erez a férfi iránt; csak úgy érzek iránta, mintha

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

AZ ELBUKOTTERT.

Ne bántások, ne azt a nőt,
Ki egyszer vétett s elesett,
Hűnet ni hányszor megtevék
S mi vetnének rá azért köv e l?

A természet rendelte ezt,
A bűnre ő rá született;
Kit oly hatalmas vágy epeszt,
Megőrül, hogy ha nem szeret.

Az élet forrt ereibe,
A tűz kitört, lángot kapott,
Egy csókba fult lazas szíve,
Mit tett: arról nem tudhatott.

Bűnös a réten a virág,
Ha önként nap felé hajol, —
A nap elloppja illatát,
Megfosztja szüzi bájától.

A nő is arról nem tehet,
Szíve órája hogyha üt,
A természet-ek engedett,
És megvan vetve mindenütt.

Én nem vetlek meg tégedet,
Én ériem, érzem is hibád,
Lehajlok hozzád: megvetett,
S megcsókollak hervadt virág.

Pekry Károly.

Ahogy a mama.

Írta: Vértessy Gyula.

Belém szeretett, elvett, s mivel szegények voltunk mindketten, ott keresett kenyeret, ahol kapott. Segédjegyző lett odahaza! Oh mennyi nyomorúságot éltünk át! Mennyi kínos esztendő, amely ehervasztotta azután ifjuságunkat, szerelmünket! Öregek lettünk mindketten, mire az apád bejutott jetyzőnek. Akkor legatább azután tisztességesen megélhettünk, de mit ért már az a halárfaradt embernek, akit az élet robotja akkorra már tökreteit. Mikor meghalt az apád, nem akartam, hogy reád is az a sors várjon, ami ream:

Feljöttünk ide a városba, hogy kitanitassalak, hogy tanítóné lehess, hogy megkeresd a magad kenyerét, hogy azután később, mikor te is valamivé leszel, akkor szeress bele egy nekedvaló emberbe, aki nem küzködések elé akar vinni, de az élet igazi, nyugodt boldogságának az útjára. Vége a tervemnek! Te halam sem akarsz az én tervemről, tönkretezed magad is és őt is.

— Kit anyám? — kérdi a leány elfogódott hangon.

— Akit szeretsz! Vagy azt hiszed hogy ez nem fogja majd számon kérni tőled elvesztet jövőjét, a nélkülözések és a kellemetlenségek nehéz óráiban? Azt hiszed, hogy a szerelem mámorea elég elfeledtetni egy egész

van kötve s mellette feszülettel a kezében Tüzes Gábor barát, a híres tűzér, aki oly döntő szerepet játszott a budai vár visszafoglalásában.

A vezérek képei mind egykoru metszetek után készültek csak a Tüzes Gábor alakjához szolgált mintául Gyenes László, a nemzeti színház tagja.

A vezérek nyomában a kurucz vitézek és a bajor csapatok nyomulnak a várba, hol lovas kürtös jelzi a diadalmas sereg bevonulását.

A Ferdinánd-kapu sötét boltívein túl látszik a Gellérthegy s a kéklő Duna.

Az összes alakok egykoru fényes jelmezeket viselnek s a kép hatása amellől, hogy mozgalmas, mégis a legnagyobb mértékben monumentális.

A hatalmas művészi alkotást a kiállítás látogatói a főváros pavillonjában fogják megnevezni, bár a művészek jobb szeretnék, ha a többi képzőművészi alkotások közt a műcsarnokban helyeznék el. Abból a szempontból indulnak ki, hogy a jelenkori magyar művészet bemutása hiányos volna, ha a budapesti festőművészek mestereinek e nagyszabásu képet kiszakítanának onnan.

Ez irányban már mozgalmat is leditottak, amelyek sikere elé a fővárosi tanács aigba fog akadályt gördíteni.

Szabadságharczi emlékek Sok becses történelmi adatot őrel fel a Kolozsvárt megjelenő Történelmi Lapok legújabb száma, mely igen gazdag tartalommal jelent meg. Eöl egy öreg esperes verben buzdítja a magyar leányokat, hogy el ne fessék a honvedek sírjait. Azután Bemről Omitz várában két ismeretlen verset közöl s közli az olmuői vár foglyok nevesrét. A Horváth-fele összeküvésről is új adatokat hoz. Berezky Máthéról a külföldön is híres pomológusról és 48-as honvédő egykori tanártarsa Lövei Klára közöl becses történelmi adatokat. Összeszördőles Penny örmagygyal» czimén, a Matyas-huszárok történetéből Kocs Ferenczöl közöl édekes epizódot. A Lip Kanicz Ágoston egyetemi tanár édes apjának egykoru érdekes feljegyzéseinek folytatását közli. Az öreg honvédek segítőiről több tájékoztató cikket közöl. Igen érdekes a lapban az erdőyi oláhok garazdalkodásáról hozott történelmi adatok. A »Halálóások» rovat is, fájdalom, igen népes. A különféle rovatban érdekes az a szomorú statisztika, hogy hányan háltak el a budapesti honvéd menedékházban az utóbbi négy év alatt? — Minden százra évenként 15.5 halálozás esik.

Színház és zene.

Charlei nénye. A londoni matröz színházban került pár évvel ezelött elő a bohózat a hol vastag komikumánál, söt sok helyütt drasztikus voltánál fogva a charlei nénye diadalt aratott. Hódítva járta be a Csarli nénye az összes európai színpadokat s így jutott nekünk is osztályrészül. Az este kongott ugyan az ürességtől a színház, úgy hogy a bériökon és újságírókon kívül alig volt valaki a színházban mindazonáltal gyakran tört ki harsogó kacagásban a publikum s úgy látszott, hogy egy cseppet sem idegenkedik a Charli nénye izellenségeitől. Maga az előadás a közö tartozott. Rózsahegy (az al Charli nénye) ugyan többet engedett meg magának, mint a mennyt szabad lett volna, mindazonáltal tetszett és tapsolták. A többiek Tapolczay, Sándor, Szathmáry és Krémér, ki a beteg Nyilassy szerepét játszotta megállták helyüket. A női szerepekben Cserny, Bogyó, Bajnóczy és Lubrin cz ne excelláltak.

Ki lesz a tenorista. Megyeri Dezső a kolozsvári színházigazgatója ezen a héten érkezik Nagyváradra, hogy bemutassa a nagyvárad színiügyi bizottságnak teljesen szervezett színtársalata nevsorát, a melyvel nyáron a nagyvárad színi körben fog működni. Mint értesülünk, tenoristának a legkitünőbb hangú és zeneileg is legképzettebb magyar vidéki énekest, Mezey Mihályt szerződöttetie, a ki már az elmúlt saisonokból jó ismerőse, söt mondhatni kedvence a nagyvárad községének. Különb Mezey Mihályt a magyar királyi operaház is meghívta vendégfellépésre és ott aprilis hóban Hunyady Lászlót fogja játszani.

Premierek a nemzeti színházban. Herceg Ferencz Honthy háza czimü színművének főpróbája e hó 13 án esütörtökön d. e. 10-kor lesz, másnap lesz aztán a bemutatás. Egy hétre rá, febr. 21-én színi kekerul Szomorú Dezső 1 felvonásos színműve Péntek este s vele Cavalotti szintén 1 felvonásos színműve Jéfta leánya és Fedró gróf 1 egy felvonásos vigjátéka. Az egyetlen leány. Márczius hóban Prevost Marczai Századvégi lányok czimü három felvonásos színműve kerül bemutatásra. Terveben volt, hogy Bosnyák Zoltán a békébbiró czimü eredeti drámáját adják márczius hóban, — de a színház igazgatója czélszerűabnek találja, — hogy az eredeti újdonságok között egy-egy kiválóbb külföldi

művet mutasson be. Az Alkibiadesz, a Holló az Elválhatatlanok, a Megyei élet s a Honthy háza sűrű egymásutánban követik egymást s az eredeti művek e sorát igen helyesen szakítja meg a Századvégi lányok előadása.

Tanügy

Szózat a faraok sirján. Több levél érkezett már haza ama magyar tanárok részéről, a kik Egyiptomban vannak most tanulmányúton érbekek ezek közül a Laudon István dr. ungvári tanáré, a ki a tarsaságnak a piramisokhoz tett kirándulását írja le egyebek között. Nem régen a kairói Cheops gulát mészta meg az expedició több tagja. A tetőre értek, elénekelték ott idegen földön a Szózatot, mely talán most hangzott el első ízben a faraok sirja tetejéről. Platz Bonifác dr. meg az expedició tengeri útját s a Mózes forrásokhoz tett kirándulását írja le levelében. A Kleopátra gözősü utaztak József Ágost főherczeggel és a feleségével Brindisimél óriási tengeri szélvész érte el a hajót s az utazók, köztük a főherczeg is tengeri betegségbe estek. A főherczeg ez alkalommal élte át az első tengeri vihart.

Rendkívüli városi közgyűlés.

Debreczen, február 5.

Ma délelött küldötte szét a polgármesteri hivatal a város köztörvényhatósági bizottság tagjainak a főispán által kibocsájtott meghívásokat a folyó 1896. évi február hó 7-dik napján pénteken délelött 9 órakor a város háza nagy tanácsstermben tartandó rendkívüli bizottsági közgyűlésre, melynek tárgyai a következők:

1. A közös hadseregbeli lovassági lakatanya létesítéséhez szükséges földterület megszerzésének szavazat utáni eldöntése.
2. Tanácsai és öterjesztés: a magyar nemzet ezredéves fennállásának emlékére Budapest rendezet Országos kiállításon és Országos ünnepélyen a város általi részvétellel együtt járó kiadások megállapítása iránt.
3. Ugyanaz: a városi dalegyletnek a fenti alkalommal tartandó orsz. dalárünnepélyeni részlvehetés czéljából szükséges segély iránti kérelmére.
4. Ugyanaz: a városi egységes borfogyasztási illeték szedhetése e késztett szabályrendeletre.
5. Ugyanaz: némely szakbizottságok kiegészítése iránt.

valami jó pajtásom lenne. Nem szerelem ez, csak szeretet, Minek lennek en a maga felesége?

A férfi trefának nézi a dolgot s megcsókolja a leány kezét, mosolyogva mondja: — Bizonyosan játszik! Melyik darabban látta ezt a jelenetet?

A leány lehajtja a fejét és úgy mondja: — Lásza, ne hozzon maga értem aldozatot. Nem érdemlem meg. Nem szeretem en magát. S talán maga sem engem?

— Jobban mint az életemet — sugja a férfi.

A leány lehajtja a fejét és nem szól semmit.

Szóltalanul ülnek egymás mellett. Varr tovább, a férfi pedig figyelemmel nézi a munkálkodó kezeiket, mely nem szep, nem is fehér, de neki bédán azért olyan drága, mert úgy össze van szurkálva, úgy ki van dolgozva.

A másik szobában a mama ül. Egy te-z, mintha olvasna egy összeszakadozott tablájú könyvből.

A könyv hátáról egy darab piszkos papír lityeg le: Kölesönkönyvtári szám.

A fali óra mutatója csendes perczezással megy odobb, a törött üvegü, zöld papirerényövel leborított lámpa pedig félhomályba borítja a szoba szegényes butorait, a székekemegkopott ripsz-zövetét, a közös, kirongyolt szelü pokrócot, a lekopott fényü asztalt s a varrása föléhajló sápadt leányarcot.

— Mariska? — kérdezi a férfi, mi lelte magát?

— Semmi. Csak rosszul esik megmondanom magának a választ, hogy nem akarok a felesége lenni, mert nem szeretem.

— Nem igaz. Szeret. Valaki rágalmazott maga előtt, valaki hazudott rólam.

— Nem szóltak. De érzem, hogy nem szeretem. A multkor volt itt valaki, a kinek a kezében reszketett a kezem, a kinek a tekintete a vért az arcomba korgette, a kinek a szava lázba ejtett. Érzem, hogy ez az igazi szerelem. A mit maga iránt érzek, az csak barátság.

— Ki az?
— Egy férfi, a kit szeretek.
— A nevét?

— Majd megtudja. Csak arra kérem, ne jöjjön többet ide! Az gyanakodó természetü, feltékeny lenne magára.

A férfi megragadja a leány kezét oly erősen, hogy ez felszisszen fájdalomában, s úgy kiáltja: — A nevet akarom tudni!

— Semmi köze hozzá!

— Igaza van. Nincs közöm hozzá! — mondja a férfi kérségbeesett hangon, reszkető ajakkal. Elmegyek!

— Hát nem szeretsz? — sikolt fel a leány.

— Meghalnak, ha nem szeretnél — fordul vissza a férfi, s meg előtörő könyeit letöröli, reszkető karral öleli magához kedvesét:

— Látod édes, a játék is megrikatott. A mama is kijött a másik szobából:

— Hát el akarja venni a Mariskát?

— Kineveztek! kiáltja örömmel a férfi itt a kinevezésem, csak nem akartam Mariskának mjndjárt megmutatni.

S azután a hivatalos lapot odadobva az asztalra, átöleli a mamát és elkezd vele táncolni.

— Édes mama, én vagyok a legboldogabb ember a világon.

— Ugyan ne homoljon Pali — mondja a mama trefás nehezteléssel, inkább szót mondja meg, hogy hogy fognak megélni abból a kis fizetésükből.

— Ahogy a mamáék megélték, — mondja nevetve Mariska. — S mig az öreg aszszony előtörő könyein látja a reájuk váró szomorú életet; — a két boldog szerelem egymást átölelve látja a jövőt, rozásnak, — szépnek, gyönyörűséggel, szerelemmel t-linek.

Pedig bizony csak olyan lesz az, mint a mamáé volt és egyszer majd nagysokára Mariska mama is meg fogja próbálni, hogy egy kis Mariskát lebszjen egy ostoba hazasságról de bizonyára az ő szavának is olyan kevés foganatja lesz mint most a mamáénak.

Mert a becsületes, szegény szerelmes emberek szomorú útja előre ki van mérve és mindnyája mosolyogva indul el rajta, hogy azután roskadozva érjen a végére...

(Vége.)

Magyarok Amerikában.

— Református egyházmegye alapítása. —

Az amerikai magyarság körében már réggen megindult a mozgalom a külön református magyar egyházmegye alapítása iránt.

Most e tervök sikerült is.

Szinte epokálisnak mondható az az esemény, a mely Amerikába szakadt református vallásu honfitársaink körében az önálló egyházmegyei hatóság megalakításával végbement.

Nagy jelentőségű, a protestáns magyarság jövődjére, mozgalmak irányítására szinte előre kiszámíthatatlan hatása az a tény, hogy a mintegy 50.000 protestáns magyar emigráns magát az angol egyházi hatóságok alól a közigazgatási, törvénykezési, bíráskodási és fegyelmi ügyekben teljesen külön álló, csak a legfőbb zsinati kormányzattal szemben felelősséggel tartozó egyházi hatóságot alkotott.

Az egyes gyülekezetek maguk intézhetik el ezután ügyeiket, orvosolhatják bajaikat, kiegészítő szervek részét képezendik ezután nem az amerikai, hanem az egyetemes magyar ref. egyháznak, melynek testéről leszakadtak volt, s melylyel eddig semmi közösségben nem állottak.

Az angol ref. misszió ez idő szerint hét magyar ref. egyházat tart fenn, illetőleg segít a hitfelekezeti szempontból, évi 1500, illetőleg 1250 frrtal.

Ez áldozati szemből csak a felügyeleti jogot tartotta fenn magának, de most nagylelkűen még erről is lemondott a magyar ref. lelkészkar ama kifejezett óhajára, hogy az amerikai magyar ref. egyházak kiegészítő részét képezzék a honi egyetemes református egyháznak.

Közös tanácskozás folytatása, önálló egyházmegye szervezetének megalkotása végett jöttek össze az Egyesült-Államok területén működő magyar ref. lelkészek jan. 14—18-ig terjedő napjain Pittsburgba, hol ép az időben tartá negyedévi gyűlését a misszióhatóság.

Az egyházmegyei jegyzőkönyvi kivonatot, melynek alapján következéskben tájékoztatjuk

lapunk olvasóit, az amerikai prot. magyarok nagyszámú mozgalmairól, a következő:

1. A jelen volt magyar ref. lelkészi kar hivatalosan és ünnepélyesen megalakítottak nyilvánítja az amerikai magyar ref. egyházmegyet. Elnökké, illetőleg helyettes esperesé Ferenczy F. pittsburgi lelkész választatik. Jegyző Kalassy S. m.-karmeli lelkész. Jelen vannak: Ferenczy F. pittsburgi, Demeter B. new-yorki, Harsányi S. clevelandi, Jurányi G. trentoni, Kalassy S. karmeli lelkészek. Távol volt két lelkész.

2. Tisztelgés a misszió hatóságnál, hol a kívánságok 7 pontban terjesztettek elő egy memorándumban. A misszió megadta a jogot külön egyházmegye alakítására, közerejű törvények hozására, bíráskodás s fegyelem gyakorlására.

3. Tisztelgés Desseffy konzulnál s dr. Progh angol főlelkésznel.

4. A S.-norwalki templomszentelés elhalasztatik.

5. Egyházi törvények megalkotásával, a zsinati törvények szem előtt tartása mellett, megbizatnak: Harsányi S., Demeter B., Kalassy S. lelkészek.

6. Református katekizmus készítésével megbizatnak: Harsányi S., Demeter B., Kalassy S. lelkészek. Törvények és a katekizmus a jul. 4-én M-Carmelben tartandó egyetemes ref. konvenczián fognak megvitatatni, az egyes gyülekezetek képviselői által aláíratatni s szentesíttetni.

7. A magyarországi egyet. konventhez a lelkészi kar memorándumot terjeszt az egyes amerikai egyházaknak az egyet. egyház keretébe való beillesztés tárgyában. A memorándumot készítik: Kalassy S. és Jurányi G. lelkészek.

8. E-peres és tisztikar választása elrendeltetik. Ezek képezék főbb pontjait a tanácskozásnak, melyet előzőleg közistenitizlet nyitott meg, melyen felolvasást Kalassy S. imát Demeter, ünnepi szónoklatot pedig Harsányi lelkész tartottak.

A közgyűléseket természetesen mindannyiszor magyaros ebéd követte, a melyben idegenben lakó honfitársaink nem szűkölköd-

nek. Helyettes esperesünk aldó imája zárta be a nagyszámú egyházmegyei gyűlést.

Utóhangok a Miklós üggyöz,

(Távirati tudósításunk)

Miskolcz, febr. 4.

Alig, hogy a nagy szenzációt keltő eset elmosódhatlan emlékeivel szépen napirendre térünk — mint miskolczi munkatársunk írja — ismét Miklós Gyula további sorsa foglalkoztat benünket.

Ugyanis — mint munkatársunk írja — Miklós Gyuláról két féle verzió kering; az egyik szerint a főispán fényes elágtételt nyert, — a mit egyik bizalmas emberének megávitratott, — a másik szerint Miklós a Dambin gyár igazgatója lett. Ez utóbbi hír azonban még megerősítésre vár; de ha így is all a dolog, az ember mintegy önkéntelenül is a muezin kenetteljes szavaival felkiált: »Allah ekber!«

Síme ezt a pár nap óta élő-halottá varázsolt embert a végzet felemelő keze mily esodásán kárpóolta.

De minket mindig vasztal az a tudat, hogy innen örökre száműzte magát! (V.D.)

Irodalom és művészet.

Budavár visszafoglalása.

(Benzur Gyula festménye.)

Benzur Gyula már csaknem elkészült Budavára visszafoglalását ábrázoló festményével, amelyet még 1886-ban Budapest fővárosa rendelt meg nála huszonnégyezer forinton.

Az óriás méretű képen az a történelmi jelenet van megörökítve, amikor Lotharingiai Károly herceg a győztes hadak élén bevonul a már elfoglalt várba.

A vár kövein ott fekszik holtan Abdurrahman, az utolsó budai basa, szerezsen szolgálja és egy magyar vitéz holtteste közt.

A keresztény hadak vezére pompás andaluziai ménen ül; szintén többi vezértársai: Miksa Emánuel bajor herceg, Savoyai Eugén herceg, Badeni Lajos őrgróf, Koháry Pál, Eszterházy János, Pálffy János, Beresényi Miklós, Batthány Ádám, Vak Bottyán.

A lovas csapat előtt igyekszik a várban hős Petnehazy, akinek seb-sült a karja fe-

leten át azt, hogy miatta eldobunk magunktól mindent? Ne hidd! Hanem azt hidd el, hogy Pálfi, már most is inkább kényszerűségből hozza meg érted azt az áldozatot, amit meghoz — mint va'ami szerelemből. Halottam, hogy mielőtt mi felköltöztünk, a gazdag Szentkuhy Ágnes körül forgolódott. Mondják, hogy a leány is szerette, várt is volna reá, míg levizgázik, boldog ember lehetett volna belőle! Azután, hogy feljöttünk mi, azt hitte, hogy a régi barátság révén kötelessége veled feljutani a viszonyt s azt hiszi, hogy az ő támasznyujtása nélkül mi elvesztünk; — a szíve pedig jó, becsületes szív — hát feleségül akar venni.

— Nem igaz anyám, nem igaz! — mondja a leány zokogva.

— Csak adjál neki kibúvót, mondd, hogy nem szereted, hogy nem leszel a felesége, mert mást szeretsz — meglásd, milyen boldogan vissza fog vonulni.

— Megpróbálom anyám s ha úgy lesz, elfelejtem örökre.

— És mikor a férfi este feléj jön, nagy csodálkozására a leány hidegen fogadja.

— Mi lelte Mari-ka?

Semmi. Csak látja, számot vetettem magammal a maga tegnapi kérdése után s szomorú eredményre jutottam. Nem szerelem az, ami minket összekapcsol, csak barátság. Nem érzem én maga iránt azt, amit leány érez a férfi iránt; csak úgy érzek iránta, mintha

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

AZ ELBUKOTTÉRT.

Ne bántsátok, ne azt a női,
Ki egyszer vétett s elesett,
Bűnét mi hányszor megtevők
S mi vetnénk rá azért követ?

A természet rendelte ezt,
A bűne ő rá született:
Kit oly hatalmas vágy epeszt,
Megrül, hogy ha nem szeret.

Az élet forrt ereibe,
A tűz kitört, lángot kapott,
Egy csókba fult lazás szíve,
Mit tett: arról nem tudhatott.

Bűnös a réten a virág,
Ha önként nap felé hajol, —
A nap ellopja illatát,
Mégfosszja szüzi bájától.

A nő is arról nem tehet,
Szíve órája hogyha üt,
A természetek engedett,
És megvan vetve mindenütt.

Én nem vetlek meg tégedet,
Én ériem, érzem is hibád,
Lehajlok hozzád: megvetett,
S megcsókollak hervadt virág.

Pekry Károly.

Ahogy a mama.

Irta: Vértessy Gyula.

Belém szeretett, elvett, s mivel szegények voltunk mindketten, ott kerestél kenyeret, ahol kapott. Segédjegyző lett odahaza! Oh mennyi nyomorúságot éltünk át! Mennyi kínos esztendő, amely ehervasztotta azután ifjúságunkat, szerelmünket! Öregek lettünk mindketten, mire az apád bejutott jetyzónék. Akkor legalább azután tisztességesen megélhettünk, de mit ért már az a halálfaradt embernek, akit az élet robotja akkorra már tökretelet. Mikor meghalt az apád, nem akartam, hogy reád is az a sors várjon, ami reám:

Feljöttünk ide a városba, hogy kitanitassalak, hogy tanítóné lehess, hogy megkeresd a magad kenyerét, hogy azután később, mikor te is valamivé leszel, akkor szeress bele egy nekédvaló emberbe, aki nem küzködésnek él akar vinni, de az élet igazi, nyugodt boldogságának az útjára. Vége a tervemnek! Te hallani sem akarsz az én tervemről, tönkretesz magad is és őt is.

— Kit anyám? — kérdi a leány elfogódott hangon.

— Akit szeretsz! Vagy azt hiszed hogy ez nem fogja majd számon kérni tőled elvesztetted jövőjét, a nélkülözések és a kellemetlenségek nehéz óráiban? Azt hiszed, hogy a szerelem mámorá eég elfeledtetni egy egész

van köve s mellette feszülettel a kezében Tüzes Gábor barát, a híres tüzér, aki oly döntő szerepet játszott a budai vár visszafoglalásában.

A vezérek képei mind egykoru metszetek után készültek csak a Tüzes Gábor alakjához szolgált mintául Gyenes László, a nemzeti színház tagja.

A vezérek nyomában a kurucz vitézek és a bajor csapatok nyomulnak a várba, hol lovas kürtös jelzi a diadalmas sereg bevonulását.

A Ferdinánd-kapu sötét boltívein túl látszik a Gellérthegy s a kéklő Duna.

Az összes alakok egykoru fényes jelmezeket viselnek s a kép hatása amellett, hogy mozgalmas, mégis a legnagyobb mértékben monumentális.

A hatalmas művészi alkotást a kiállítás látogatói a főváros pavillonjában fogják megvizsgálni, bár a művészek jobb szeretnék, ha a többi képzőművészeti alkotások közt a műcsarnokban helyeznék el. Abból a szempontból indulnak ki, hogy a jelenkori magyar művészet bemutása hiányos volna, ha a budapesti festőművészek mestereinek e nagyszabású képét kiszakítanák onnan.

Ez irányban már mozgalmat is indítottak, amelyeknek sikere elé a fővárosi tanács a maga fog akadályt gördíteni.

Szabadságharczi emlékek Sok becses történelmi adatot ölel fel a Kolozsvárt megjelent Történelmi Lapok legújabb száma, mely igen gazdag tartalommal jelent meg. Eöl egy öreg esperes versben buzdítja a magyar leányokat, hogy el ne felejtsek a honvédek sírját. Avatlan Bemről Omitz várában két ismeretlen verset közöl s közli az olmuézi vár-foglalók nevsorát. A Horváth-fele összeküvésről is új adatokat hoz. Bereczky Máthéről a külföldön is híres pomologusról és 48-as honvédőr egykori tanártársa Lövei Klára közöl becses történelmi adatokat. Összezőrdülés Prony órnagygyal címűn, a Mátyas-huszárok történetéből Kocs Ferenczről közöl édekes epizódokat. A lep Kanicz Ágoston egyetemi tanár öles apjának egykoru érdekes fejegyzéseinek folytatását közli. Az öreg honvédek segítéről több tájékoztató cikket közöl. Igen érdekes a lapban az erdélyi oláhok garazdalkodásáról hozott történelmi adatok. A »Halálzások« rovat is, fájdalom, igen népes. A különféle rovatban érdekes az a szomorú statisztika, hogy hányan haltak el a budapesti honvéd menedékházban az utóbbi négy év alatt? — Minden szazra évenként 15.5 halálzás esik.

valami jó pajtásom lenne. Nem szeretem ez, csak szeretet. Minek lennek én a maga felesége?

A férfi trefának nézi a dolgot s megcsókolva a leány kezét, mosolyogva mondja: — Bizonyosan játszik! Mélyik darabban látta ezt a jelenetet?

A leány lehajtja a fejét és úgy mondja: — Lásd, ne hozzon maga értem áldozatot, Nem érdemlem meg. Nem szeretem én magat, S talán maga sem engem?

— Jobban mint az életemet — sugja a férfi.

A leány lehajtja a fejét és nem szól semmit.

Szótlanul ülnek egymás mellett. Varr tovább, a férfi pedig figyelemmel nézi a munkálkodó kezeskét, mely nem szép, nem is fehér, de neki talán azért olyan drága, mert úgy össze van szurkálva, úgy ki van dolgozva.

A másik szobában a mama ül. Ugy te-z, mintha olvasna egy összeszakadozott tablájú könyvből.

A könyv hátról egy darab piszkos papír fityeg le. Kölesönkönyvtári szám.

A falí óra mutatója csendes perczegecsel megy odébb, a törött üvegű, zöld papírernyővel leborított lámpa pedig félhomályba borítja a szoba szegényes butorait, a székekemegkopott ripsz-zövetét, a kőcosz, kirongyolt szelű pokrócot, a lekopott fényű asztalt s a varrása fölé hajló sápadt leányarcot.

Színház és zene.

Charlei nénye. A londoni matröz színházban került pár évvel ezelőtt elő a bohózat a hol vastag komikumanál, sőt sok helyütt drasztikus voltánál fogva a charlei nénye diadalt aratott. Hódítva járta be a Csarli nénye az összes európai színpadokat s így jutott nekünk is osztályrészül. Az este kongott ugyan az ürességtől a színház, úgy hogy a bérlőkön és újságírókon kívül alig volt valaki a színházban mindazonáltal gyakran tört ki harsogó kacagásban a publikum s úgy látszott, hogy egy cseppet sem idegenkedik a Charli nénye izellensegeitől. Maga az előadás a közé tartozott. Rózsahegy (az al Charli nénye) ugyan többet engedett meg magának, mint a mennyit szabad lett volna, mindazonáltal tetszett és tapsolták. A többiek Tapolczay, Sándor, Szathmáry és Krémér, ki a beteg Nyilassy szerepét játszotta megölték helyüket. A női szerepekben Cserey, Bogó, Bajnóczy és Lubrinéz ne excelláltak.

Ki lesz a tenorista. Megyeri Dezső a kolozsvári színházigazgatója ezen a héten érkezik Nagyváradra, hogy bemutassa a nagyváradi színházi bizottságnak teljesen szervezett színtársulata nevsorát, a melyvel nyáron a nagyváradi színházban fog működni. Mint értesülünk, tenoristának a legkitünőbb hangú és zeneileg is legképzettebb magyar vidéki énekest, Mezey Mihályt szerződötté, a ki már az elmúlt szezonokból jó ismerőse, sőt mondhatni kedvence a nagyváradi közönségnek. Különben Mezey Mihályt a magyar királyi operaház is meghívta vendégfelleléésre és ott aprilis hóban Hunyady Lászlót fogja játszani.

Premierek a nemzeti színházban. Herceg Ferencz Honthy háza című színművének főpróbája e hó 13-án esütörtökön d. e. 10-kor lesz, másnap lesz aztán a bemutató. Egy hétre rá, febr. 21-én szinrekerül Szomorú Dezső 1 felvonásos színműve Péntek este s vele Cavalotti szintén 1 felvonásos színműve Jelfa leánya és Fedró gróf 1 egy felvonásos vígjátéka: Az egyetlen leány. Márczius hóban Prevost Marcei Századvégi lányok című három felvonásos színműve kerül bemutatásra. Tervben volt, hogy Bónyák Zoltán a béke bűnös című eredeti drámáját adják márczius hóban, — de a színház igazgatója ezelszerűságnak találja, — hogy az eredeti újdonságok között egy-egy kiválóbb külföldi

— Mariska? — kérdezi a férfi, mi leltem magat?

— Semmi. Csak rosszul esik megmondanom magának a választ, hogy nem akarok a felesége lenni, mert nem szeretem.

— Nem igaz. Szeret. Valaki rágalmozott maga előtt, valaki hazudott rólam.

— Nem szóltak. De érzem, hogy nem szeretem. A multkor volt itt valaki, a kinek a kezében reszkett a kezem, a kinek a tekintete a vért az arczomba kergette, a kinek a szava lázba ejtet. Érzem, hogy ez az igazi szeretem. A mit maga iránt érzek, az csak barátság.

— Ki az?

— Egy férfi, a kit szeretek.

— A nevét?

— Majd megtudja. Csak arra kérem, ne jöjjön többet ide! Az gyanakodó természetű, feltékény lenne magára.

A férfi megragadja a leány kezét oly erősen, hogy ez felszisszen fájdalomában, s úgy kiáltja: — A nevet akarom tudni!

— Semmi köze hozzá!

— Igaza van. Nincs közöm hozzá! — mondja a férfi kétségbeesett hangon, reszkető ajakkal. Elmegyek!

— Hát nem szeretsz? — sikolt fel a leány.

— Meghalnék, ha nem szeretnél — fordul vissza a férfi, s meg előtörő könyeit letöröli, reszkető karral öleli magához kedvesét:

müvet mutasson be. Az Alkibiadesz, a Holló az Elválhatatlanok, a Megyei élet s a Honthy háza sűrű egymásutánban követik egymást s az eredeti művek e sorát igen helyesen szakítja meg a Századvégi lányok előadása.

Tanügy

Szózat a faraók sírján. Több levél érkezett már haza ama magyar tanárok részéről, a kik Egyiptomban vannak most tanulmányúton érbekezesek ezek közül a Laudon István dr. ungvári tanáré, a ki a tarsaságnak a piramisokhoz tett kirándulását írja le egyebek között. Nem régen a kairói Cheops gulát mészta meg az expedició több tagja. A tetőre értek, elénekelték ott idegen földön a Szózatot, mely talán most hangzott el első ízben a faraók sírja tetejéről. Platz Bonifác dr. meg az expedició tengeri útját s a Mózes forrásokhoz tett kirándulását írja le levelében. A Kleopátra gőzösön utaztak József Ágost főherceggel és a feleségével Brindisinnél óriási tengeri szélvész érte el a hajót s az utazók, köztük a főherceg is tengeri betegségekbe estek. A főherceg ez alkalommal élete az első tengeri vihart.

Rendkívüli városi közgyűlés.

Debreczen, február 5.

Ma délelőtt küldötte szét a polgármesteri hivatal a város köztörvényhatósági bizottság tagjainak a főispán által kibocsájtott meghívásokat a folyó 1896. évi február hó 7-dik napján pénteken délelőtt 9 órakor a város-háza nagy tanástermében tartandó rendkívüli bizottsági közgyűlésre, melynek tárgyai a következők:

1. A közös hadseregheli lovassági lak-tanya létesítéséhez szükséges földterület megszerzésének szavazat utáni eldöntése.

2. Tanácsai e öterjesztés: a magyar nemzet ezredéves fennállásának emlékére Budapesti rendezet Országos kiállításon és Országos ünnepélyen a város általi részvétellel együtt járó kiadások megállapítása iránt.

3. Ugyanaz: a városi dalegyletnek a fenti alkalommal tartandó orsz. dalárünnepélyeni részvételhez céljából szükséges segély iránti kérelmére.

4. Ugyanaz: a városi egységes bor-fogyasztási illetek szedhetése e készített szabályrendeletre.

5. Ugyanaz: némely szakbizottságok kiegészítése iránt.

— Látod édes, a játék is megrikatott. A mama is kijött a másik szobából:

— Hát el akarja venni a Mariskát?

— Kineveztek! kiáltja örömmel a férfi itt a kinevezésem, csak nem akartam Mariskának mjndjárt megmutatni.

S azután a hivatalos lapot odadobva az asztalra, átöleli a mamát és elkezd vele táncolni.

— Édes mama, én vagyok a legboldogabb ember a világon.

— Ugyan ne bomoljon Pali — mondja a mama trefás nehezteléssel, inkább szót mondja meg, hogy hogy fognak megélni abból a kis fizetésükből.

— Ahogy a mamáék megélték, — mondja nevetve Mariska. — S míg az öreg aszszony előtörő könyein látja a reájuk váró szomorú életet; — a két boldog szerelemes egymást átölelve látja a jövőt, rozsásnak, — szépnek, gyönyörűséggel, szerelémmel telnek.

Pedig bizony csak olyan lesz az, mint a mamáé volt és egyszer majd nagysokára Mariska mama is meg fogja próbálni, hogy egy kis Mariskát lebeszéljen egy ostoba házasságról, de bizonyára az ő szavának is olyan kevés fogantja lesz mint most a mamáénak.

Mert a becsületes, szegény szerelmes emberek szomorú útja előre ki van mérve és mindnyája mosolyogva indul el rajta, hogy azután roskadozva érjen a végére...

(Vége.)

Ujdonságok.

* **Békésy Gyula temetése.** Ma délután temették el a szerencsétlen, halálba kergetett tankerületi főgazdát, Békési Gyulát. A ravatalnál nem akarunk váddal illetni senkit sem, de annyit konstatálnunk kell, hogy a törvényszéki ítélet adta kezébe a szerencsétlen embernek a fegyvert. A váratlan szerencsétlenségtől mélyen sujtott család a halálesetről a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. Békési Gyuláné szül. Kubek Mária mint neje, Gyula, Béla, Mariska és Jenő mint gyermekei úgy a maguk, valamint rokonaik nevében is fájdalomtelt szívvél tudják a legjobbját, illetve apa és rokonnak Békési Gyula kir. tanácsos, tankerületi főgazdát: élete 49-ik, boldog házasságának 11-ik évében folyó hó 3-án délután bekövetkezett gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei folyó hó 5-én délután fél 3 órakor fogtak a Kis-mester-utca 1384. számú háznál tartandó rövid ima után a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Debreczen, 1896. február 4. Beke lengjen hamvai felett!

A temetésen a helybeli iskolák tanárok és ifjúsága teljes számmal részt vett. A halottasház szorongással megtelt a résztvevő szomorú közönséggel. A koszorúk egészen befödtek a ravatalt, a szalagon a következő feliratokat olvastuk:

A nagykarolyi főgymnázium ifjúsága — szeretett főgazdájának, kegyelet és hűség jeleül. Kuthy Béla — Édes lesz ott meppihenni.

Egykori igazgatójának — a debreczeni ev. ref. főgymnázium tanárkara. Szeretett főgazdájának — a debreczeni főreáliskola tanárkara. Szeretett főgazdájának — a szentesi főgymnázium tanárkara.

Szeretett főgazdájának — nagykarolyi főgymn. tanárkara. — Kegyelete és halála jeleül — kisújszállási ev. ref. egyház. A becsület halottjának — Dr. Kardos Samu, Szeretett főgazdájának — a debreczeni főreáliskola tanulóifjúsága. Tisztelete jeleül a — mezőtúri főgymnázium tanárkara. Szeretete jeleül — a miskolczi, kath. főgymnázium tanárkara. Gyula bácsinak — Iton, Gizella, Gyula bácsinak — Irma. Szeretett főgazdájának a debreczeni r. kath. gymnasium tanártestülete. Szeretett főgazdájának — a kisújszállási ev. ref. főgymnasium ifjúsága. Szeretett főgazdájának — a karcagi gymnasium. Békésy Gyula főgazdájának — a nyíregyházi ág. ev. hitv. főgymnasium tanárkara. A halottas háznál Dicsőfi József lelkész mondott megható imát. A megboldogult családja, rokonsága és ismerősei, valamint városunk előkelőségei ott állottak a ravatal körül, s hangosan zokogtak. Nem maradt szem köny nélkül. Három órakor indult meg a kis-mester-utczán a fő-utczán és a Kossuth-utczán végig a gyász menet, s már negy óra volt midőn a Kossuth-utczai temetőhöz ért. A sírnál Balassa Károly főreáliskolai tanár mondott beszédet, s utána az ev. ref. tanítóképződe énekcsorénekelte el egy megható gyászdalt, mire a koporsót a sírba bocsajtották. — Béke lengjen a megboldogult hamvai felett!

Pulszky Károly a sikkasztó. Tegnap táviratunkban már tudtunk, hogy Pulszky Károly, az országos képtár igazgatója, mielőtt a rabizott százezrekkel elszámolt volna, megörült és már be is vitték a Lipótmezőre, így tehát nincs senki a ki elszámoljon arról a közel 400,000 frtról, melyet a kultuszministerium adott át neki, hogy azon a léte-itendő szépművészeti múzeum számára képeket vásároljon. Rabizták a nagy summa pénz ellenőrzés nélkül. Rabizták arra a Pulszky Károlyra, a kiről köztudomású, sőt törvényszék előtt bizonyított tény volt, hogy teljesen az uzsorások kezébe jutott; a ki az országos képtárat úgy igazgatta, hogy annak megvizsgálására egy izben, ha jól emlékszünk, 1887-ben, már parlamenti bizottságot kellett kiküldeni, a kire egy törvényszéki tárgyalás folyamán, melynek tárgya, egy az országos képtárban történt sikkasztás volt s melynek rend-

egy ott alkalmazott díjnokot el is ítélték, kiült, hogy a képtár adminisztrációját a lehető egrendellenesebbül vezeti. Más embernek ily előzmények után, ha illedelmes formában is megmagyarázták volna, hogy tiszta betöltésére többé nem alkalmas. — Pulszky Károly, a közismeretűen könnyelmű és rendetlen ember, ellenkezőleg olyan bizalomban részesült, hogy a közvagyonból százezreket biztak rá ellenőrzés nélkül. Miért? Mert ő is egyik oszlopa volt annak a rendszernek, mely husz év óta élődik az ország testén. Politikai szolgálatait jutalmazták ilyen apró szivességekkel. Parlamenti krakélerkedése fejében, a melylyel az ellenzékét lerikította és párbajsegéde, elnézték neki hivatala számdásaiban és kezelésében elkövetett hibait.

* **Debreczeni hölgyek lobogója.** A lelkes debreczeni hölgyek által Debreczen sz. kir. városnak ajándékozandó díszlobogó elkészítésére kiküldött végrehajtó bizottság gr. Dégenfeld József és Váradi Szabó Jánosné urnó elnöklete alatt tegnap d. u. ülést tartott. A fontos ülésen, melyen a díszlobogó elkészítésére beadott több ajánlat közül választottak, a következők voltak jelen: Dégenfeld Anna és Mária grófnők, Eötvös K. Lajosné, Márk Endre, Sthal Géza, Donogán István stb. Sthal Géza mutatta be a beérkezett ajánlatokat, mindegyiknek előterjesztette a szépséget, egy-két ajánlatot kivihetetlennek is tartott. Melegen ajánlotta kivételre való elfogadást végett Zelinger Ede helybeli, előnyösen ismert czím és czímer festő tervezetét. A végrehajtó bizottság egy szavazat ellenében csakugyan Zelinger Ede ajánlatát fogadta el. Igen szép dolog, hogy debreczeni művészettel készítették el a bizottság a díszlobogót. Az összes beküldött ajánlatokat, szakértői vélemény kikérése végett felküldték Thaly Kalman városunk I. kerületének orsz. képviselőjéhez, ki szintén melegen ajánlotta elfogadás végett Zelinger ajánlatát és legnagyobb elismeréssel írt arról. A gyönyörű 170 cm. hosszú és egy méter széles díszlobogó relief és lapos, tiszta arany hímzéssel lesz díszítve. Remek, magyar stílyű szembélytel, közepén az ország czímerével. A lobogó a czímer körül a felirat áll: *• I s t e n á l d m e g a m a g y a r t . •* A lobogó másik oldalán az lesz felírva, hogy kik és kinek adják a lobogót. Ugy a rajzzal, mint az egész kivittel Zelinger bizatott meg. Az ülésnek egyéb tárgya nem lévén s így az 5 órakor véget ért.

* **Sertésszállítási engedély.** Az osztrák belügy miniszter távirati uton értesítette a földművelésügyi minisztert arról, hogy Debreczenből, a bécsi országos vásárra engedély, hogy Nagy Lajos 119 darab hizott sertést felhajtson. A földművelésügyi miniszter szintén sürgönyileg, tegnap értesítette erről a pol. armestert.

* **Báli újság.** Tegnap délután 5 órára a város háza nagy termébe Márk Endre igen érdekes gyűlésre hívta egybe a jogász és tisztviselői kör rendezőségét és a helybeli lapok képviselőit. Márk Endre a jogász és tisztviselői kör bálrendező bizottságának alelnöke azon genialis indítványt terjesztette a gyűlés elé, hogy a folyó hó 15-én tartandó báljuk alkalmából, úgy mint az a múlt évi bálon is történt, egy ügyesen szerkesztett lapot adjanak ki, a mely báli tudósítól szolgáljon és magában foglalja már a bálon résztvevő notabilitások és urnók s leányaik pontos és teljes névsorát. Az életrevaló indítvány teljesen megnyerte a jelen voltak tetszését és egyhangulag hozzájárultak Márk Endre előterjesztéséhez. Elfogadták továbbá a helybeli m. á. v. üzletvezetőjének azon ajánlatát, — hogy lito-

graph gépét rendelkezésére bocsátja a szerkesztő bizottságnak. Márk Endre azon tovább indítványhoz, hogy a báli tudósító megszerkesztését a helybeli lapok felelős szerkesztői vegyék kezükbe, a jelen volt hírlapírók lapjaik képviselőiben, hajlandóknak mutatkoztak hozzájárulni. Így tehát szükségessé vált a szerkesztő bizottság megalakítása. A szerkesztő bizottságot tehát így alakították meg: Főszerkesztő: Márk Endre; Szerkesztők: Dr. Nagy Zsigmond, lapunk f. szerkesztője, Kuncz Ákos a »D. E.« f. szerkesztője, ifj. Gily Ede a »D. H.« szerkesztője és Than Gyula. Főmunkatársakul Rostkovicz Arthur, Bereczky Lajos, Szatmáry Zoltán, és Szücs Jenő urakat kéri föl a helybeli sajtó munkásai közül és Sthal Géza főmérnököt. A bálon a lapkihordásra a következő urak vállalkoztak: Roncsik Lajos, Szücs Kálmán és Szücs Géza. A szerkesztő bizottságot Márk Endre szombaton délután öt órára hívja össze a város háza nagy termébe, a hol meg fogják beszélni a lap egyes czikkeinek tartalmát, és az elkészítésre vonatkozó egyéb dolgokat. Megállapítják a lap címét stb. Egyéb tárgya az ülésnek nem volt.

* **Nagy idők tanuja.** Varga Nagy István földbirtokos és volt ref. egyházi gondnok 64 é. korában meghalt Halason. A boldogult 1848-ban mint 16 éves tanuló hagyta ott özvegy édes anyját s elment a még csak szintén 17 éves bátyja után a szent-tamási taborba. A házi-járat végén az aradi várból az osztrákok és oroszok kezéből megszökött, mely alkalommal meg is sebesült s itthon csak hosszabb ideig tartó rejtőzködés által tudta kikerülni, hogy az osztrák hadseregbe be nem sorozták. A ferikort elérve, egy negyedszázadot töltött szülővárosba s az ottani ref. egyház szolgálatában, mely utóbbinak 16 éven volt gondnoka. Varga Nagy Istvánról beszélnek, hogy egy izben betöltendő volt Halason valami városi hivatal, melynek, mivel a körbe eső ügyek szörnyű zürzavarban voltak, díjazásul az eddigi fizetésnek kétszeresét tűzték ki. Így sem akadt azonban a kérdéses hivatalra pályázó. Végre Varga Nagy István nagy rábeszélés után kijelen é, hogy elfogadja az állást csak azért, mert látja, hogy az »nagyon elárult,« a megkészszerzett fizetést azonban nem fogadta el. Óriási résztvevő közönség jelenlétében temették el. Özvegye maradt és egy fia, ki pécsi tszvéki bíró.

Halálozások. Dr. Kardos Albert főiskolai tanár súlyos vesztés érte, amennyiben neje folyó hó 2-án Szegen meghalt. A család a gyászesetről a következő gyászjelentést bocsátotta ki: Dr. Kardos Albert mint férj, Lajos és Ferencz mint gyermekek, Szobotka Adolf és neje mint szülők, Henrik és neje Seifensieder Jenny, Ilka és férje Szenes Ferencz, Imre, Rózsa és férje Lánzi Adolf Malvin, Jenő és István mint testvérek, sógorok és sógorok fájdalomtól lesújtott szívvél jelentik, hogy Kardos Albertné, Szobotka Paula, a szerető hives, önfeláldozó anya, jó gyermek, hűséges testvér és szeretett rokon élete 25-ik, boldog házassága 6-ik évében hosszas kínos szenvedés után f. évi február 2-án elhunyt. A megboldogultnak hült tetemei a Margit-utca 14. sz. házból fogtak f. évi február 3-án d. u. 3 órakor az izr. vallás szertartásai szerint az örök nyugalomnak átadatni. Szegeden, 1896. február 3. Áldás emlékére! Hajdu-Szoboszlón pedig Rác Mihály ev. ref. tanító gyászesetére vonatkozólag vettük a családnak és a h.-szoboszlói ev. ref. tanítótestület gyászjelentéseit: A hajdu-szoboszlói ev. ref. tanító-testület fájdalommal tudatja Rác Mihály ev. ref. tanítónak f. évi február hó 2-ikén este 9 órakor történt gyászos elhunytát. Az elhunyt kartársunknak földi részei február 5-én, d. e. 10 órakor a templomban tartandó rövid ima után, a vékertli temetőben fognak örök nyu-

galomra helyeztetni. Béke lengjen porai felett Hajdu-Szoboszló, 1896. február hó 3-án. — A hajdu-szoboszlói ev. ref. tanítótestület. — Mely fájdalomtól megtörtén tudatjuk felejthetetlen férjemnek, vejemnek, testvérnek, sógor-nak Rácz Mihály ev. ref. tanítónak folyó hó 2-kán életének 59-ik évében haszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogulnak földi részei folyó hó 5-ikén az ev. ref. templomban délelőtt 10 órakor tartandó rövid ima után, a vénkerti temetőbe fognak örök nyugalomra tételni, mely végtisztesség tételére a h.-szoboszlói ev. ref. egyház előjáróságát, rokonainkat, a boldogultok kártársait és ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Béke lengjen porai felett! H.-Szoboszló, 1896. február hó 3. Bánatos özvegye Oláh Juliánna. Az elhunyt bánatos testvére Kovács Jánosné szül. Rácz Juliánna, Bánatos anyósa özv. Oláh Józsefné, szül. Illésy Zsuzsanna. Az elhunyt bánatos sógora özv. Oláh Róza. Számos rokonok nevében is.

* **Jó fogás.** Herda Gergely valahonnan Csanád megyéből származott Debreczenbe, ahonnan a saját rokonai üldözték el, nehogy még több szegényt hozzon rájuk. Apróbb fopások egész sorozata diszlik a nemes férfiú homlokán. Hosszas vándorlás után előbb Nagyváradra ment, majd Ujfehértó felé később Debreczenbe vette útját és szerencsésen itt rekedt. Őszekerűt Védi József közműves munkással a közös lakást fogadtak a Bányai utcán. Két hétig minden zavar nélkül békességesen megegyeztek egymás mellett. Ekkor a szokottnál valamivel később jött haza a Herda lakótársa; ezt az alkalmat ő úgy használta fel, hogy fölfeszítette a Védi ládáját és mindenfelét összezsomogolva eltűnt hazulról. A zsi-bésárban a lopott holmikát eladta és a pénzt meg az éjjel elmulatta. Védi rögtön megte- ellene a feljelentést, de két heti körözés után csak ma sikerült elfogni. A rendőrségnél jegyzőkönyvet vettek fel, a melyben több apróbb lopást is beismeret. Az iratokat áttették a királyi ügyészséghez.

* **Alvás közben meglópták.** Mike-Pécsről jött be Kertész Samu odaváló becsületes csizmadia mesternek a felesége, 25 pár csizma hozott be a hetivásárra. Nyolcz párt jó áron szerencsésen el is adott belőle, a többi pedig felrakta a szekere és úgy indult haza körülbelül d. u. 5 óra tájban. Nem jartak még negyedrészén sem túl az utnak, mikor az aszszony is, meg a szekeres is a napi fáradságtól eltörődve elszunnyadtak. Csak egy nagy döcögő-re ébredtek fel, mikor a szekér kátyuba került. Nagy nehezen kihúzták a kocsi- és csak akkor veték észre, hogy a rudra kötött 17 pár csizma hiányzik és a kötel, mely-lyel a kocsihoz volt a rud erősítve, át van vágva. Rögtön visszafordultak, de már a tet- test nem lehetett elcsipni. Jelentést tettek a központnál, a hol az ügyes tolvajt erélyesen nyomozzák.

* **Olvadás, víz, sár.** A milyen kemény volt a tél, olyan hamar véget is ért. Egyszerre megpattant az aczélos hideg és hosszabban- szelében megindult az olvadás. Oh, micsoda proceszszus ez az olvadás! Ments meg uram, minden élő emberfiát tőle. Rossz napok járnak a csilinderekre és a cipőkre és a nadrágokra és a térdén alól erő télikabátokra. Minden tisztességes cszilindert háromszor vasaltatni kell napjában, minden valamire való cipő kalucsni után epedezik és égő vágyait nem oltja a víz minden térdén alól erő kabát fuldoklik az ingyenes spriczerektől. A levegő tele van a kipi-kopi-árával, mit a cszilinderen megkoppanó vizcseppek cseppgetnek belé és míg a cseppek hullnak, a járdák usznak és napok mul- nak addig, a míg ez meg fog változni. Vajjon mi következik az olvadás, víz és sár után? Ujabb tél, vagy az igazi tavasz?

— **Köszönetnyilvánítás.** A »Debreczen« Debreczeni Hirlap. »Debreczeni Ellenőr«, »Debreczen-Nagyvárad Értesítő« és »Debreczeni Reggelt Újság« tek. kiadóhivatai az el-

mult évben a nyomdászegylet részére díjmen- tesen küldött lappeldányokért fogadják az egy- let közgyűlése nevében halás köszönetemet. Szabó Károly, egyl. jegyző.

— **Adakozás.** A timar-ifjuság bárendező bizottsága a múlt hónapban megtartott bál tiszta jövedelméből 10 forintot a Kossuth-szo- bor alapja javára, 5 frtot pedig az Ispotybeli szegények javára szerkesztő-égünkben ma le- fizetett. Az adományokat rendeltetési helyökre juttatjuk.

* **Halálos szerencsétlenség.** A 3-ik ker. rendőrségnél Gere Károly indóházi ör- parancsnok halálos kimenetelű vasuti szeren- csétlenségről vagy öngyilkosságról tett jelen- tést. Az eset részletei a következők: Gom- bássy János kocsirendező Debreczen—szatmári vonalon, a műhely telepre vezető uton éjjeli 12 óra 15 perczkor, az első órház 97-ik váltójá- nál, tompa zuhanást hallott. Rögtön a hely- színére sietett és ott a vasuti sinek közt egy teljesen őszerecsolt, fejétől elválasztott em- beri törzset talált hasra fekvő, a dohánygyár felé fordulva. Tőle 20—25 lépésnyire feje és egyik keze heverték, szinte eltorzítva. A rö- g-tön előhívott ker. orvos, Ujházy Károly azt mondja, hogy öakarattól beküdi a szerencsét- len a sínparra, mert véletlen eses egy nem történhetik. Az orvos rendeletére a hullát rögtön a közkörházba szállították. Találtak nála egy ezüst remontoir egyszemű órát, egy lanczos gyufatartót »Békési János 1891.« fel- irattal és egy pénztárczát 17 kr. tartalommal. Az egész vonalon az időben esakis egy moz- dony közlekedett, a melynek mozdonyvezetője Rusinka József, fűtője pedig Schmidt János volt. A hullát kiletet csak ma sikerült meg- tudni, amennyiben a rendőrség a személy- azonosságát és k a ma d e. órákban tudta megállapítani. E szerint a szerencsétlenül jár- tat Fegyver Jánosnak hívják, ref. nős, csalá- dos, 31 éves, bárándi születésű, vasuti segéd- munkás. Annak kiderítésére, hogy vajjon vét- kes mulasztás, szerencsétlenség vagy öngyil- kosság forog-e fenn, a legszélesebb körben megkezdtek a nyomozásokat, ugyszintén az üzletvezetőség III. osztálya is megindította a vizsgálatot a mozdonyvezető és a fűtő ellen.

Táviratok.

Országgyűlés.

Budapest február 5.

Elnök: Szilágyi Dezső.
Ülés kezdete délelőtt tíz órakor.
Jegyzők: Illyés Bálint, Schober Ernő, Josipovich Géza.
A kormány részéről jelen vannak Perczel, és Wlassics miniszterek.
A képviselőház mai ülésén nagyon izga- tott volt a hangulat; a képviselők feltűnő nagy számmal jelentek meg, s különösen a berendelt mamelukok száma volt feltűnően nagy. De nem esoda, hiszen szavazni jöttek! Mások kong a jobboldal az ürességtől, de ma tele volt legtöbbször ritkán látott ala- kokkal.
Ülés elején letargyaltak és megszavazták a belügyi költségvetést, mire Perczel re bene gesta ott hagyta a bársonyszékét azt gondolva, hogy ő ki izzadta már a maga ré- szét, izzadjon most — a Wlassics kollegája.
A kultu-z budget előadója Fenyvessy Ferencz volt, ki melegen ajánlotta a Háznak az — elfogadásra.

Utána Wlassics Gyula szolt s nyilatko- zott a kongruárol, melyet az összebevallás (a papi jövedelmet értve) fog megvalósítani. A kath autonómia ügyében jelentette, hogy előterjesztést tett a királynak, s ő felsége felhatalmazta arra, hogy kongresszust hívjon egybe, melyet ő az ez- redévi ünnepek elmúltával fog összehívni.
A miniszter után Saághy Gyula tar- totta meg beszédét.
Vajay István interpellációt intézett a belügyminiszterhez az anyakönyvezetők kimu- tatásáról szóló tétel ügyében.
Perczel Dezső belügyminiszter rövi- den válaszolt az interpellációra.
Várady Károly terjesztette be ezután

interpellációját a Pulszky-ügyben a közokta- tási miniszterhez.

Wlassics Gyula azonnal felett, s részletesen beszámolt Pulszky Károly meg- bizatásáról, s a félhivatalos kommuniké, mely az esti lapban is megjelent, hiven adja elő az esetet úgy mondta, megindította már a vizs- gálatot ez ügyben. Tudomása szerint Pulszky csak kétezer forintról nem tudott elszámolni.

Várady Károly könnyelműségnek ne- vezi a miniszter eljárását, mert hogy ha Pulszky Károly kétezer frtról sem tudott elszámolni, miért bízták meg a Scorpa-féle kép meg- vásárlásával?

Wlassics azt felelte, hogy erre csak ak- kor jött rá, mikor már a megbizatást megadta Pulszkyknak. Kéri válaszában tudomásul vételét.

Erre megkezdődött a szavazás, s a képviselőház 88 szavazattal 77 ellenében — tehát 11 szotöbbséggel tudomásul vette a kul- tusz miniszter választat.

— Gyalázat! szégyen! kiáltották balfe- öl, midőn elnök az eredményt hirdette ki.

Pulszky Ágoston, a volt államtitkár szintén leszavazott az öcsese érdekében.

— Szégyen gyalázat — kiáltották feléje a baloldaltól.

A rendkívül izgatott ülésnek két óra után lett vége.

Interpelláció a Pulszky ügyében.

Budapest, február 5. Most már semmi kétség sincs az iránt, hogy Pulszky Károly az elszámolás előtt gyanus körülmények kö- zött megörült képtári igazgató, a könnyelműen kezére bízott hivatalos pénzekből a saját uri passzióira nagyon sokat elkötött. Hivatalos vizsgálat fogja eldönteni, hogy mennyit. — A függetlenségi és 48-as párt Ugron-frakciója részéről ez ügyben a tegnapi esti értekezlet határozata szerint Várady Károly fog interpel- lációt intézni a közoktatásügyi miniszterhez.

Haragszik a pápa.

Budapest, február 5. A középko- rban az egész Európa félt a pápa haragjától, ma onban csak mosolyog, mert az átoktól sem fél a mai kor, hiszen feltalálták ellene a villám háritót. Különben a pápa Boris herceg miatt haragszik, s állítólag midőn Ferdinánd nála volt, azt mondotta, hogy apósa, a par- mai herceg becsület szavát adta neki ki (a pápának) a leánya Ferdinand felesége nevé- ben is, hogy a gyermeket a katolikus vallás- ban nevelik fel. Őn (t. i. Ferdinand) ellenem hitszegést és szőszegést követ el, ha fiát orosz hitre téríti, mert nincsen olyan koronás feje- delem, ki eme lépést okosnak, elfogadhatónak találja. A pápa minden tiltakozása, hiába való lesz, mert Boris herceget mégis átkeresztelik. Ha a pápa kiátkozza Ferdinándot, a felesége — zárdába vonul. Ime egy kép a — közep- korból.

Ő Felsége a magyarok bálján.

Bpest, február 5. A király Jósika Samu bárónak, ki ma érkezett Bécsbe, megígérte, hogy résztvesz a bécsi magyar egyesület bálján. Ez a hír nagy örömet keltett a bécsi magyarok körében.

Pulszky nem örült meg.

Budapest, február 5. Nagy feltűnést és izgatottságot keltett ma Budapesten a Nem. Újs. cikkének egyik passzusa, melyben kons- tatálják, hogy Niederman, ki Pulszky Károlyt agylágyulásban levő szenvedő örültnek mondotta, ugyanaz, aki Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter feleségét is örült- nek deklarálta, holott ezt később egy híres bécsi tanár megczáfolta. És mi következik eb- ből? Egyszerűen az, hogy Pulszky nem örült meg.

A hivatalos lapból.

Budapest február 5. (A Debreczen ere- deti távirata.) — A »Budapesti Köz- löny« mai számában két érdekes hír jelent meg: az egyik Miklósa la borsodi főpánnak állásától való fölmenté- se, a másik pedig a győri püspöknek vasko- rona renddel kitüntetésé.

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütör...

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és...

Népkönyvtár az Árok-utcai leányiskolában...

Muzeum, a kollegiumban, nyitva van vasár...

A Gönczy-egyesület „Otthona” a keresk...

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtti:

Hétfőn) Csütörtökön) 11-12 óráig.

Keddén) Szerdán) 9-11 óráig.

Pénteken) Szombaton)

Délután:

Minden hétköznap) 2-5 óráig.

Vasárnap délelőtti) 9-12 óráig.

Február 7. Felolvasás a Csokonai-körben d. e.

Február 8. A verekeszti egyesület debreczeni...

Február 9. A fodrász segédék bálja a Koron...

Február 15. A függetlenségi és 48-as párt bálja a „Korona” — díszter...

Február 15. A jogász és tisztviselőkkör tánc...

Február 18. Az ág. ev. filológusok theatestélye...

Március 31. Debreczen város bálja a Bi...

Sz. Dávid Istvánnál zene-estély: Vasárnap...

A kir. törvényszéknel jegyzőiroda nyitva...

A debreczeni kir. járásbíróság szóbeli ke...

Mulatság.

Figuróék társasestélye. A debreczeni bor...

Közigazdaság.

Postatakarékpénztár.

A magyar postatakarékpénztár fennállásának...

Betétek kezdettől fogva szép számmal...

Össze öt postatakarékpénztári betevő jutott...

Nagyon természetes, hogy tekintve a be...

A postatakarékpénztár rendszerét ennel...

A feldolgozandó tételek illetén alakulása...

A betéti összegek szemlélete további...

A postatakarékpénztárhoz ezen tíz év...

Magának a tiszta betétállagnak alakul...

Ezen betétállomány, melyet tiszta taka...

arány, hogy a betevők alig 10 %-a olyan...

A berendezés céljának megfelelőleg egé...

A cheque-forgalom colossális emelkedé...

(Folyt. köv.)

Köbányai sertés-piac.

Február 14.

a) Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű...

1-én... sze... 1. zón... 2. »... 3. »... 4. »... 5. »... 6. »... 7. »... 8. »... 9. »... 10. »... 11. »... 12. »... 13. »... 14. »... Együtt... utijegy... nyok fe... gáig pe... értékek... Özi bu... Uj buza... Özi ro... Tavasz... Özi za... Tavasz... Uj teng... Özi... Tavasz... Özi ro... Tavasz... Özi za... Tavasz... Tengeri... Hog... városb... e-emen... parbaj... tanának... Milyen... lesnek a... Igy... kár sem... gedi dic... Géza elő... most igaz... lalhatom... S a... vámosi ar... mindegyik... vállalhat... Hog... Géza sag... Csak ne... Ágashazy... mondána... elnök?... Azt... abból a... Cserpes... Tulajdonk... repes Géz... feszegetik... belőle... De C... - O...

Zónatarifa. Az új tarifa 1896. márczius 1-én fog életbe lépni. Belekérül:

személyvonaton:	gyorsvonaton:		
	I. oszt.	II. oszt.	III. oszt.
1. zóna	0,60, 0,40, 0,25 kr.	0,75, 0,50, 0,30	1 r.
2. »	1,29, 0,80, 0,60 »	1,50, 1,00, 0,60 »	
3. »	1,80, 1,20, 0,74 »	2,25, 1,50, 0,60 »	
4. »	2,40, 1,60, 1,09 »	3,00, 2,00, 1,20 »	
5. »	3,00, 2,00, 1,25 »	2,75, 2,50, 1,50 »	
6. »	3,60, 2,40, 1,50 »	4,50, 3,00, 1,80 »	
7. »	4,20, 2,80, 1,75 »	5,25, 3,50, 2,10 »	
8. »	4,80, 3,20, 2,00 »	6,00, 4,00, 2,40 »	
9. »	5,40, 3,60, 2,25 »	6,75, 4,50, 2,70 »	
10. »	6,00, 4,00, 2,50 »	7,50, 5,00, 3,00 »	
11. »	6,60, 4,00, 2,75 »	8,25, 5,50, 3,30 »	
12. »	7,20, 4,80, 3,00 »	9,00, 6,00, 3,30 »	
13. »	8,10, 5,40, 3,50 »	10,50, 7,00, 4,30 »	
14. »	9,00, 6,00, 4,50 »	12,00, 8,00, 5,00 »	

Együttal érte-ittetnek azok, kik előre váltott utijegy-szelvényekkel bírnak, hogy e szelvények február végéig használhatók. május végéig pedig a nem használt szelvények teljes értékükben beváltatnak.

Tőzsde.

Budapesti gabonátőzsde.

— Ért. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	7.01—7.02
Új buza őszre 1896.	7.19—21
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.51—53
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.04—06.
Új tengeri május—jun.-ra	4.36—38.

Bécsi gabonátőzsde.

— Értkezett d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	7.46—48
Tavaszi » márcz.—ápr.-re	7.27—29
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.60—61
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.41—43
Tengeri máj-jun.-ra	4.74—76

CSARNOK.

A királyi tanácsosék.

— Regény. — 28.

Írta: **Vértessy Arnold.**

(Folytatás)

Hogy okozna most Keve Oszkár az egész városban s hirdetének mindenfelé, a nevezetes eseményt, melyben természetesen neki jut a párbajosság szerepe. Mennyi őszre-jevetelt tartanak s mennyi jegyzőkönyvet készítenek. Milyen híre volna az egész városban s hogy lennének a kimenetelét.

Igy azonban föl sem tűnik és Keve Oszkár sem beszél róla, sőt kibújik a párbajosság dícsőség alól is és mentegetőzik Cserepes Géza előtt.

— Nagyon sajnálom, édes barátom, de most igazán annyira a dolgom, hogy nem vállalhatom el.

S a mint Cserepes Géza sorba járja a városi aranyos ifjúság tagjait, c-odálatos, hogy mindegyiknek annyira a dolga most és egy sem vállalhatja el.

Hogy is vállalhatná el, hogy a Cserepes Géza ságéi legyenek egy Agasházy ellen? Csak nem kompromittálhatják magukat így Agasházy Miklós előtt? És ki tudja, mit mondana a főispán vagy a törvényszéki elnök?

Azt hiszik különben, hogy nem is lesz abból a párbajból semmi s azt tanácsolják Cserepes Gézának, hogy ne erőltesse a dolgot. Tulajdonképp Agasházy kérhetne elégtételt, Cserepes Géza örüljön, ha abba hagyja és nem feszegedik azt a históriát, még baja lehet belőle.

De Cserepes Géza nem hagyja abba — Ohó, — gondolják a fiatal urak, na-

gyobb oka is lesz annak. Bizonyosan a menyecske. Ej, ej, be hamar.

— Oh, előre lehetett azt tudni, mondogatják az élesebb látásuak.

Nevetik a bamba férjet: — Csak az a szerencsétlen vak nem látta előre.

Akad, a ki sajnálja; de a legtöbb azon a véleményen van, hogy úgy kell neki.

— No hiszen cifra történeteket fogunk hallani.

— De még milyeneket!

S mialatt nagy gyászpompával készülnek a királyi tanácsos urat eltemetni, egyuttal a leányának a jó hírétvéit is eltemetgetik.

Az egész fényes gyülekezetben, mely a halottas hához gyűlt, csak arról folyik a beszélgetés:

— Tetszett már hallani? Az új menyecske.

— Az ám, Ágasházyval. Hogyne? — De mindjárt első nap!

— Hüm. Hát a férj? — Nem tudják, hogy mit csinált. Az haltszott, hogy valami párbaj

— Ah persze, az a kis szelid emberke, az a bárány, Agasházyval?

— Aztán egy kamarás egy gőzmalmi könyvelővel?

Ez a megjegyzés az aranyos ifjúság részéről jött, melyet három szál joggyakornok, egy aljegyző s egy bizonytalan foglalkozású egyén képviselt.

Nem látják Cserepes Géza sehol s az föltűnik. Az öreg Cserepes azonban ott jár, kel az udvar közepén és igazgatja az egyleteket, hogy hová álljanak a zászlókkal s fogadják az érkező notabilitásokat:

— Erre, könyörgöm, nagyságos törvényszéki elnök ur. Csak erre, nagyságos uraim. Erre nincs sár és itt vannak a székek.

S kalauzolja a pénzügyigazgatót, a tanfelügyelőt, az alispánt, a polgármestert:

— Csak erre méltóztassanak.

Nemi nyugtalanság látszik ugyan rajta s mindegyre sürűben nézegeti az óráját. Mindjárt itt lesznek a papok ebben a szempillantásban s az Géza még most sinc. Hol keshetik?

Azt mondta, hogy halaszthatatlan sürgős dolog miatt még délután ki kell mennie a maiomba, de jókor megjön. Ne aggódjanak miatta, itt lesz. És ime még most sincs itt.

S bent a szobában, hol a gyászoló család mellett szerényen meghúzódva áll Cserepesné, épen ily nyugtalanság szállta meg a szegény asszonyt. Valjon hol maradhat a fia?

Mentegetőzik, hogy bizonyosan nagyon fontos dolgok tartóztathatták csak eddiga malomban Géza, de okvetlen itt lesz.

— Oh, kérem, nem tesz semmit, szól a királyi tanácsosné dölyfösen.

S nagyon örül, hogy a dolog így történt és nem kell módokat keresni hogy lerázassák a nyakukról azt az ember. Pedig csak nem engedhette volna ő nagysága, hogy Saroltát karon fogva kísérje.

Hál' Istennek, itt vannak a papok. Ő nagysága gyászos arca kiderül. Csak siessenek. A koporsót a temetkezési intézet szolgálói kiviszi az udvarra.

Ő nagysága reá támaszkodik az Iván urfi karjára, a mint az ilyen gyászos özvegyhez való, kinek most már fia az egyedüli támasza, S int a leányának, hogy a másik oldalról támaszkodjék az is az Iván karjára.

Igy jönnek ki a tornácra, onnan le az udvarra, ő nagysága bár roskadozva, a mint állik, de méltóztósan s nem felejtkezve meg egy-egy szomoruan nyájas mosolyról az előelőbb ismerő-ök számára; Sarolta azonban, beesett szemekkel, nem tekintve senkire.

Susogás támadt a gyülekezetben:

— Hol a férj? — No, ugy-e?

E pillanatban valami szolgáló-féle törte át magát a tömegben s valamit sugott Cserepes András urnak, mire az izmos, hatalmas férfi, mintha egy fejszecepas érte volna, ugy megtántorodott s szinte hörgött a melle, hogy a körülte állók mezejedtek tőle.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

Paula. Kedves nagysád! Ezer bocsánat. — de magácska nagy imposztor, hogy olyan dologban kér tőlünk tanácsot, a melyekben, mi az erős férfiak — a leggyöngébbek vagyunk. Nyíltan bevalljuk, hogy lefegyverzett bennünke, mert — hogy őszinték legyünk mi is szeretünk olyan huszonöt éves emberkének lenni, mint a ki azt a megbocsájthatlan bünt követte el, t. i. a jégen kérte meg a kezét. Szerény nézetünk szerint forró érzelmeket nem táplálhat olyan fiatal ember mint a lányálmokban képzelik. Kedves nővérenek teljesen igazat adunk, mert csakugyan igaza van abban, a f a g y o s k ö r n y e z e t nem való s — vallomásra... Midőn üdvözlétünket küldjük, — egyben eláruljuk házi poétánkat, ki kedves sorait — elcsente — emlékül.

F. B. Tegnap számunkban leközöltük. Köszönjük a figyelmet.

Szöke menyasszony. Megesőkölt? Nem is egyszer? — — Azért ne haragudjon rá a világerő sem! — — Vissza kell adni, s azután — quiték lesznek.

László. Ön azzal fenyegetőzik fiatal ember, hogy átpartol a D. R. U.-hoz Menjen, menjen... szerencsétlen!...

Debreczeni városi színház.

Idény bérlés 104. Páros bérlés 104.

Csütörtökön, 1896. Február hó 6-án:

A KIS MOLNÁRNÉ.

Operette 3 felvonásban. Szövegét Scribe — Giraldó — írta: Radó A. Zenéjét szerelte: St. Janovits (Rendező: Krámer.)

Személyek:

Fejedelem	Margó Z.
Fejedelemlő	Paor Emilia.
Bicski András, főpohárnok	ifj. Németh J.
Oláh Péter, a fejedelem hadsegéde	Németh János.
Gerstel Flórián, molnár	Kremer J.
Celesztia, menyasszonya	Galyasy P.
Testőrkapitány a fejedelemlő mellett	Haday.
1.)	Bárdos Irma.
2.) udvarhölgy	Vankné.
Szolga, a fejedelemlőnél	Csepreghy E.
1.)	Vank I.
2.) pörlegény	Kozma.
1.)	Nadassyné.
2.) pörleány	Halmay M.

Színhely: Egy erdélyi szász falu piacza. — A II. felvonás Gerstel malva. — III felvonás Brassó melletti fejedelmi nyaraló.

Nyilttér.

Med. univ.

Fogorvos dr. Sichermann Adolf.

Kossuth-utca 2152. (Kardos-ház.)

Rendel: délelőtt 9—12., délután 2—6.

Eladó ház.

Néhai Báthori Gáborné hagyatékához tartozó Debreczenben Magos-utca 86. szám alatt levő új ház (10 évig adómentes)

s z a b a d k é z b ő l eladó.

Közelebbi értesítés nyerhető az örökösök megbízottja,

Dr. Benedek János

ügyvedi irodájában.

Nagycsapó-utca 361. sz. (Gebauer-ház.)

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6-7-ig. Nyilvános olvasótér: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3-6 óráig. Népkönyvtár az Árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11-12 óráig. Muzéum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig. A Gönczy-egyesület „Otthona” a kereskedés palotájában. Anyakönyvi hivatalos órák: Délelőtt: Hétfőn) 11-12 óráig. Csütörtökön) Keddén) Szerdán) 9-11 óráig. Pénteken) Szombaton) Délután: Minden hétköznap 2-5 óráig. Vasárnap délelőtt 9-12 óráig. Február 7. Felolvasás a Csokonai-körben d. e. 6 órákor. Február 8. A verekeszti egyesület debreczeni fiókjának bálja az Arany-Bika szálló disztermében. Február 9. A fodrász segédek bálja a Koronában. Február 15. A függetlenségi és 48-as párt bálja a „Korona” — disztermében. Február 15. A jogász és tisztviselőkör táncvigalma a Bikában. Február 18. Az ág. ev. filigránytársaság táncbálja a Bikában. Március 31. Debreczen város bálja a Bikában. Sz. Dávid Istvánnál zenestély. Vasárnap Veres Tóti, kedden Rácz Károly és pénteken Magyarfi testvérek. A kir. törvényszéknél jegyzőkönyv nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10-11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órákor ünnepnapokon d. e. 11 órákor. A debreczeni kir. járási bíróság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Mulatság.

Figarók társasétéje. A debreczeni borbély és fodrászsegédek 1896. február hó 9-én, vasárnap, az „Angol kiráynő” szálloda összes termében családias jellegű, szigorúan zártkörű táncestélyt rendez, melyre czímzett becsalódja tisztelettel meghívják. Belepti-díj nincs. E meghívó belepti jegyül szolgál. Kezdeté este 8 órákor. Hölgyek kéretnek a leg-egyszerűbb öltözetben megjelenni.

Közigazdaság.

Postatakarékpénztár.

(A magyar postatakarékpénztár fennállásának tizedik évfordulója)

Betevők kezdettől fogva szép számmal jelentkeztek. Mint mindenben, úgy e tekintetben is ragyogó példaadásul szolgált Felcséges Uralkodónk, ki a postatakarékpénztár legelső betevője volt; mint első betevők léptek be Rudolf trónörökös, Albrecht és József főherczegek és az akkori kormány tagjai Tisza Kálmánnal élőkön. Az első két hónapban az intézet 46546 betétkönyvecskét állított ki, s e szám az első év végén elérte a 106712-t. A vonzerő nyilvánult abban, hogy a betevők részére kiállított betétkönyvecskéik száma évről-évre gyarapodott, úgy annyira, hogy a tizedik év letelével össze en mintegy 850.000 könyvecske kiállításával számolhat be az intézet. Ezen kiállított könyvecskével szemben áll ugyan az idő folyamán egyre fokozódó kiigényeltése a betétkönyvecskének, mindazonáltal a tizedik év végén a postatakarékpénztári fenmaradt könyvecskéik száma 277.565-el zárul a mely szám méltánylásul talán felhozhatjuk, hogy az ország összes hitelintézetnél ugyanakkor a forgalomban lévő összes betétkönyvecskéik száma mintegy 800-900 ezerre tehető s így betevőinek száma tekintetében a postatakarékpénztár már ma is első helyen áll az ország összes pénzintézetei közt. Mig az első évben minden ezer lakosra mind-

össze öt postatakarékpénztári betevő jutott, addig 1895. végén már tizenhat betevőre emelkedett ugyanazon arányszám. De ezen szám szerinti vívmány mindenestre érdekes kiegészítést nyer azon körülmény által, mely a betevők minősültségére vonatkozik, s a mely bizonyítja, hogy a postatakarékpénztár a vagyontalan nép igényeinek megfelelő szervezete által a hozzáfűzött szociálpolitikai várakozásokat is teljesen kielégítette. Figyelemre méltó tény ugyanis, hogy az említett betevőknek mintegy 50 százaléka a társadalom azon osztályából sorakozik, a melyek gazdasági viszonya a takarékoság gyakorlását mintegy életfeltételül írják elő: ilyenek a gyári és ipari alkalmazottak, házi c-é-élek, munkások s napszámok stb., hogy az összes betevőknek további 30 százaléka ruga a tanulók és gyermekek rovata alá sorozott betevők száma, a kikre nézve az intézet a takarékoság iskoláját van hivatva nyújtani. Ily módon a postatakarékpénztár jótékonyan egészíti ki a magán érzetnek azon technikai hiányait, a melyek épen a kis embereknek betevőül leendő nagyobb mérvű részeseletének útját állják.

Nagyon természetes, hogy tekintve a betevők érintett minőségét s másrészt a maximum szoros betartását, a betétek összegének aránylag mérsékelt nagyságban jelentkezhettek.

A postatakarékpénztár rendszerét emel-fogva kezdettől fogva a tételek nagy sokasága s viszont az egyes betétek összegének korlátoltasága jellemzi.

A feldolgozandó tételek illetén alakulása mindenestre érthetővé teszi azon nehéz munkát, a mely a központi intézetre kezelési szempontból háramlott. Ennek jellemzője felelhető, hogy míg az első évben a betétek tétele száma 472.028, a visszafizetések tétele száma pedig 67.036 volt, s így az összes transzaktiók száma 539.064 tételre rugott, addig a tizedik évben, azaz 1895-ben a betétek tétele száma 642.959, a visszafizetéseké pedig 267.661 s így az összes műveletek száma elérte a 910.620-at. Constatálható, hogy a befolyt tíz év alatt a postatakarékpénztár által kizárólag a betétek és visszafizetések tétele száma szempontjából feldolgozandó ügyesetek összes száma 6.985.504 volt.

A betétek összegének szemlélete további meggyőző bizonyítéka annak, hogy az egészen apró tőkék rendszeres gyűjtésével a postatakarékpénztár hazai viszonyaink közt rendkívülinek mondható nagy tőkét volt képes magához vonzani és összegyűjteni.

A postatakarékpénztárhoz ezen tíz év alatt befolyt betétek összege 61.427.734 ft; a mely összeg gyűjtésénél méltánylásul tén felhozható, hogy az egyes betétek átlagos összege nem nagyobb 12 frtnál.

Magának a tiszta betétállagnak alakulására első sorban befolyt a visszafizetéseknek a betétekhez mikénti arány. Kétséget sem szenved, hogy a postatakarékpénztár azon szervezeti intézkedése hogy valamilyen ugyanazon könyvecskére bármely postahivatalnál lehet betenni, úgy arra bárhol visszafizetést is lehet felvenni, jelentékenyen kihat a felmondások s ennek kapcsán a visszafizetések gyorsabb menetére, s mégis szemben a visszafizetett összegek nagyságával a postatakarékpénztár betétállománya a tizedik év végén kerek összegben 11 millióval jelentkezik.

Ezen betétállomány, melyet tiszta takarékbetétek ezimén nagyságra nézve csak a már sokkal régebben fennálló egyes fővárosi takarékpénztárak, s vidéken is legfeljebb egy-két nagy takarékpénztár betétállománya mul felül, a maga részletezésében tanúsítja, hogy a postatakarékpénztár azon hivatásának, hogy Kézgészen es ekély tőkék reservoirja legyen a vőkezetesen megfelelt, mert az állományt viszonyítva a fennálló betétkönyvecskéik számához, kitűnik hogy egy betevő átlagos követelése nem volt több 40 frtnál, amint hogy tény is, hogy az összes betétálladéknak 70%-a oly betevőkre esik, akiknek összes követelése egyenként még 10 frtot sem halad felül. Jelentő tény ezzel szemben, hogy a magánintézeteknél az átlagos követelés 700-800 frt közt váltakozik, s itt ép megfordítva áll az az

arány, hogy a betevők alig 10 %-a olyan, akinek követelése csekélyebb volna 10 frtnál. Ezen viszony egyszerűsöd határozott bizonyíték a mellett, hogy a postatakarékpénztár egyáltalában nem versenytárs a magánpénzügyintézeteknek, hanem hogy a kettő egymást harmonikusán kiegészíti.

A berendezés céljának megfelelőleg egészen más összeggel állunk szemben, ha a postatakarékpénztár másik üzletágának, a cheque-és clearing-forgalomnak még arányilag rövid időre terjedő adatait vesszük szemléllet alá. E berendezés, melynek létesítése Baross Gábor érdeme, 1890 január 1-je óta áll fenn s az eredmények már is oly jelentékenyek, hogy méltán a legszebb reményekkel tekinthetünk annak további fejlődése elé. — Azon célzattal, hogy az országnak pénzforgalma oly szervezete nyújtassék, amely a mivel nyugot államokban már rég meghonosítva van, a postatakarékpénztárra a szóba levő berendezés funkciójában azon feladat hárult, hogy első sorban a chequeknek nálunk úgy szólván ismeretlen intézményét meghonosítsa és népszerűsítse, s másodsorban, — hogy az igénybevevőket a cheque helyes használatára rászoktatva, a fizetési eszközökkel való gazdálkodás legelőkeltebb formája, tudniillik a giro, átkönyvelesi rendszer minél nagyobb általánosításának és hatályosabb voltának útját egyengesse. Rövid hat éve, hogy a berendezés nálunk fennáll, s a kivított sikerre méltán büszke lehet az intézet. Hogy a chequeket mennyire sikerült az intézetnek minél szélesebb körökkel megismertetni, mi sem bizonyítja jobban, mint azon egy adat, hogy az említett időszak alatt összesen 1.122.282 cheque becsatlatott ki az intézetre, amelyek összértéke jóval túlszárja az 1 milliárdot.

A cheque-forgalom colossális emelkedését illusztrálja a következő néhány adat. A betétek összege az első évben 1890-ben 63.038,095 ft, 1895-ben 325.843,552 ft. — a visszafizetések összege az első évben 61.154,126 ft, 1895-ben 325.698,264 ft, az összes pénzforgalom az első évben 124.192,221 ft, 1895-ben 651.532,816 ft. Ezen összegeken kívül nem kevésbé imponáló az ezen forgalom kapcsán jelentkező ügyesetek fejlődése, a melyek egyszerűsödésénél azon rendkívüli munka jellemzésére szolgálnak, a melynek legyőzése a postatakarékpénztárra ezen forgalom lebonyolításánál nehezedett. Itt is csak néhány adatra szorítkozunk. A betétek tétele száma volt az első évben 373,864 db., 1895-ben már 2.138,872 db. a visszafizetések száma volt az első évben 31,372 db., 1895-ben 289,316 db., az összes transzaktiók száma az első évben 425.325, 1895-ben 3.428.218. Az ismertetett forgalom összesen 4213 cheque-számlán bonyolítottatott le, s az intézmény kiterjedése mellett bizonyít, hogy a magyar postatakarékpénztárnál cheque-számlákat nemcsak a helyi érdekelt körök nyitattak maguknak, hanem azon cheque-számla tulajdonosok közt igen nagy mértékben mintegy 30 százalékkal szerepelnek külföldi cégek és pedig nemcsak osztrákok, hanem számos németországi is.

(Folyt. köv.)

Kőbányai sertés-piac.

Február 14.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű. Öreg nehéz (páronként —400 kilg-on felüli súlyban) — krig. 2. Öreg közép (páronként 300-400 kg súlyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 325 kilg-on felüli súlyban) — krig. 4. Fialat közép páronként 250 — kilg, súlyban —47—krig. 5. Fialat könnyű (páronként 250 kilg-on terjedő súlyban) — krig. felüli súlyban) 45.—46 krig. 7. Közép (páronként 220 —250 kilg, súlyban) 44.—45. krig. Könnyű (páronként 220 kilg-on terjedő súlyban) 43.—44 krig. seriabi : 9. Nehéz (páronként 200 kilg-on felüli súlyban 48—49—krig. 10. Közép (páronként 220—260 kgr. súlyban) 45—46—krig. 11. Könnyű (páronként 220 kilg terjedő súlyban) 44—45 krig. Sertés létszám 1896. évi febr hó 31. napján volt készletben 34241 db. 1896. évi febr hó. 3-ik napján felhajtott — arca. 1896. febr. 3-9-ik napján elszállított 1997 db. 1896. évi febr hó 5-ik napjára maradt készletbe, 34144 db. Hizott-seetés forgalom változatlan.

Zónatarifa. Az új tarifa 1896. márczius 1-én fog életbe lépni. Belekérül:

személyvonaton:	gyorsvonaton:		
	I. oszt.	II. oszt.	III. oszt.
1. zóna	0,60, 0,40, 0,25 kr.	0,75, 0,50, 0,30	1,00, 0,60, 0,30
2. »	1,29, 0,80, 0,60 »	1,50, 1,00, 0,60 »	2,25, 1,50, 0,60 »
3. »	1,80, 1,20, 0,74 »	2,25, 1,50, 0,60 »	3,00, 2,00, 1,20 »
4. »	2,40, 1,60, 1,19 »	3,00, 2,00, 1,20 »	2,75, 2,50, 1,50 »
5. »	3,00, 2,00, 1,25 »	4,50, 3,00, 1,80 »	5,25, 3,50, 2,10 »
6. »	3,60, 2,40, 1,50 »	6,00, 4,00, 2,40 »	6,75, 4,50, 2,70 »
7. »	4,20, 2,80, 1,75 »	7,50, 5,00, 3,00 »	8,25, 5,50, 3,30 »
8. »	4,80, 3,20, 2,00 »	9,00, 6,00, 3,30 »	10,50, 7,00, 4,30 »
9. »	5,40, 3,60, 2,25 »	12,00, 8,00, 5,00 »	

Együttal érte-ittetnek azok, kik előre váltott utijegy-szelvényekkel bírnak, hogy e szelvények február végéig használhatók, május végéig pedig a nem használt szelvények teljes értékükben beváltatnak.

Tőzsde.

Budapesti gabonatőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	7.01—7.02
Uj buza őszre 1896.	7.19—21
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.51—53
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.04—06
Uj tengeri május—jun.-ra	4.36—38.

Bécsi gabonatőzsde.

— Érkezett d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	7.46—48
Tavaszi » márcz.—apr.-re	7.27—29
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.60—61
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.41—43
Tengeri máj-jun.-ra	4.74—76

CSARNOK.

A királyi tanácsosék.

— Regény. — 28

Írta: **Vértesy Arnold.**

(Folytatás)

Hogy okozna most Keve Oszkár az egész városban s hirdetének mindenfelé, a nevezetes eseményt, melyben természetesen neki jut a párbajsegéd szerepe. Mennyi ös-zajvotelt tartanak s mennyi jegyzőkönyvet készítenek. Milyen híre volna az egész városban s hogy lesnek a kimenetelét.

Igy azonban föl sem tűnik és Keve Oszkár sem beszél róla, sőt kibújik a párbajsegédi dícsőség alól is és mentegőzik Cserepes Géza előtt.

— Nagyon sajnálom, édes barátom, de most igazán annyi a dolgom, hogy nem vállalhatom el.

S a mint Cserepes Géza sorba járja a városi aranyos ifjuság tagjait, csodálatos, hogy mindegyiknek annyi a dolga most és egy sem vállalhatja el.

Hogy is vállalhatná el, hogy a Cserepes Géza segédei legyenek egy Agasházy ellen? Csak nem kompromittálhatják magukat így Agasházy Miklós előtt? És ki tudja, mit mondana a főispán vagy a törvényszéki elnök?

Azt hiszik különben, hogy nem is lesz abból a párbajból semmi s azt tanácsolják Cserepes Gézának, hogy ne erőltesse a dolgot. Tulajdonképp Agasházy kérhetne elégtételt, Cserepes Géza örüljön, ha abba hagyják és nem feszegetik azt a históriát, még baja lehet belőle.

De Cserepes Géza nem hagyja abba — Ohó, — gondolják a fiatal urak, na-

gyobb oka is lesz annak. Bizonyosan a menyecske. Ej, ej, be hamar.

— Oh, előre lehetett azt tudni, mondogatják az élesebb látásuak.

Nevetik a bamba férjet:

— Csak az a szerencsétlen vak nem látta előre.

Akad, a ki sajnálja; de a legtöbb azon a véleményen van, hogy úgy kell neki.

— No hiszen cifra történeteket fogunk hallani.

— De még milyeneket!

S miatt nagy gyászpompával készülnek a királyi tanácsos urat eltemetni, egyuttal a leányának a jó hírét nevéit is eltemetgetik.

Az egész fényes gyülekezésben, mely a ha'ottas házhöz gyűlt, csak arról folyik a beszélgetés:

— Tetszett már hallani? Az új menyecske.

— Az ám, Aga-bázyval. Hogyne?

— De mindjárt első nap!

— Hüüm. Hát a férj?

— Nem tudják, hogy mit csinált. Az halálzott, hogy valami párbaj

— Ah persze, az a kis szelid emberke, az a bárány, Agasházyval?

— Aztán egy kamarás egy gőzmalmi könyvelővel?

Ez a megjegyzés az aranyos ifjuság részéről jött, melyet három szál joggyakornok, egy aljegyző s egy bizonytalan foglalkozásu egyén képviselt.

Nem látják Cserepes Gézát sehol s az fölűnik. Az öreg Cserepes azonban ott jár, kelet az udvar közepén és igazgatja az egyleteket, hogy hová álljanak a zászlókkal s fogadják az érkező notabilitásokat:

— Erre, könyörgöm, nagyságos törvényszéki elnök ur. Csak erre, nagyságos uraim. Erre nincs sar és itt vannak a székek.

S kalauzolja a pénzügyigazgatót, a tanfelügyelőt, az alispánt, a polgármestert:

— Csak erre méltóztassanak.

Nemi nyugtalanság látszik ugyan rajta s mindegyre sürűbben nézegeti az óráját. Mindjárt itt lesznek a papok ebben a szempillantásban s az a Géza még most sincs. Hol késhtetik?

Azt mondta, hogy halaszthatatlan sürűgős dolog miatt még délután ki kell mennie a maiomba, de jókor megjön. Ne aggódjanak miatta, itt lesz. És ime még most sincs itt.

S bent a szobában, hol a gyászoló család mellett szerényen meghúzódva áll Cserepesné, éppen így nyugtalanság szállta meg a szegény asszonyt. Valjon hol maradhat a fia?

Mentegőzik, hogy bizonyosan nagyon fontos dolgok tartóztathattak csak eddig a maiomban Gézát, de okvetlen itt lesz.

— Oh, kérem, nem tesz semmit, szól a királyi tanácsosné dőlőfősen.

S nagyon örül, hogy a dolog így történt és nem kell módokat keresni hogy lerázassák a nyakukról azt az ember. Pedig csak nem engedhette volna ő nagysága, hogy Saroltát karon fogva kísérsje.

Hát! Istennek, itt vannak a papok. Ő nagysága gyászos arca kiderül. Csak siessenek. A koporsót a temetkezési intézet szolgálói kiviszi az udvarra.

Ő nagysága reá támaszkodik az Iván urfi karjára, a mint az ilyen gyászos özvegyhez való, kinek most már fia az egyedüli támasza, s int a leányának, hogy a másik oldalról támaszkodjék az is az Iván karjára.

Igy jönnek ki a tornácra, onnan le az udvarra, ő nagysága bár roskadozva a mint illik, de méltóztóságosan s nem felejtkezve meg egy-egy szomorúan nyajas mosolyról az elő-előbb ismerő-ök számára; Sarolta azonban, becsott szemekkel, nem tekintiva senkire.

Susogás támadt a gyülekezésben:

— Hol a férj?

— No, ugy-e?

E pillanatban valami szolgáló-féle törtéte magát a tömegben s valamit sugott Cserepes András urnak, mire az izmos, hatalmas férfi, mintha egy fejszecsapás érte volna, úgy megtántorodot s szinte hörgött a melle, hogy a körülte állók megjedtek tőle.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

Paula. Kedves nagysád! Ezer bocsánat, — de magácska nagy imposztor, hogy olyan dologban kér tőlünk tanácsot, a melyekben, mi az erős férfiak — a leggyöngébbek vagyunk. Nyíltan bevalljuk, hogy lefegyverzett bennünke, mert — hogy őszinték legyünk mi is szeretünk olyan huszonöt éves emberkéek lenni, mint a ki azt a megbocsájtthatlan bünt követte el, t. i. a jégen kérte meg a kezét. Szerény nézetünk szerint forró érzelmeket nem táplálhat olya fiatal ember mint a lányálmokban képzelik. Kedves nővérenek teljesen igazat adunk, mert csakugyan igaza van abban, a f a g y o s k ö r n y e z e t nem való s — vallomásra. Midőn üdvözlétünket küldjük, — egyben eláruljuk házi poétánkat, ki kedves sorait — elcsente — emlékül.

F. B. Tegnap számunkban leköszöltük. Köszönjük a figyelmet.

Szöke menyasszony. Megesőkölt? Nem is egyszer? — — Azért ne haragudjon rá a világot sem! — — Vissza kell adni, s azután — quiték lesznek.

László. Ön azzal fenyegetőzik fiatal ember, hogy átpártol a D. R. U.-hoz Menjen, menjen... szerencsétlen!...

Debreczeni városi színház.

Idény bérllet 104. Páros bérllet 104.

Csütörtökön, 1896. Február hó 6-án:

A KIS MOLNÁRNÉ.

Operette 3 felvonásban. Szövegét Scribe „Giraldá"-ja írta: Radó A. Zenéjét szerelte: St. Janovits (Rendező: Kremer.)

Személyek:

Fejedelem	Margó Z.
Fejedelemlő	Pa'or Emilia.
Bieski András, főpohárnok	Uj. Németh J.
Oláh Péter, a fejedelem hadsegéde	Németh János.
Gerstel Florián, molnár	Kremer J.
Celesz'ta, menyasszonya	Galyasy P.
Testőrkapitány a fejedelemlő mellett	Haday.
1.)	Bárdos Irma
2.) udvarhölgy	Vankné.
Szolga, a fejedelemlől	Csepreghy E.
1.)	Vank I.
2.) porlegény	Kozma.
1.)	Nadassyné.
2.) porleány	Halmay M.

Színhely: Egy erdélyi szász falu piacza. — A II. felvonás Gerstel malma. — III felvonás Brassó mellett fejedelmi nyarató.

Nyilttér.

Fogorvos dr. Sichermann Adolf.

Med. univ. **Kossuth-utca 2152. (Kardos-ház.)**
Rendel: délelőtt 9—12., délután 2—6.

Eladó ház.

Néhai Báthori Gáborné hagyatékához tartozó Debreczenben Magos-utca 86. szám alatt levő új ház (10 évig adómentes)

s z a b a d k é z b ő l eladó.

Közelebbi értesítés nyerhető az örökösök megbizottja, **Dr. Benedek János**

ügyvedi irodájában. Nagycsapó-utca 361. sz. (Gebauer-ház.)

KÖHÖGÉS,
rekedtség és elnyálkásodásnál
a torok és légzési szervek
MINDEN ZAVARAINÁL
melegen ajánljak
EGGER
kítőnő hatásu
mellpasztilláit.
Kaphatók 25 és 50 kros eredeti do-
bozokban, minden gyógyszerüzletben és
nevezetesebb gyógy-fűszerüzletben.
Fő- és szétküldési raktár
EGGER A. és FIAI
Nádor-gyógyszertára
BUDAPEST, Váci-körút 17.

Védjegy.
Védjegy.
C. Mátyás

**Mária-
czelli**
**Gyomor-
cseppek**

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál,
nélkülözhetetlen és általános ismeretes
házi és népszerű.
A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság,
gyomorgyengeség, bizós lehelet, fellujtság,
savanyu, felbőffögés, hasmenés, gyomorégés,
felesleges, nyálkakiválasztás, sárgaság,
undor és hányás, gyomorgörcs szűklítés.
Hatható gyógyszernek bizonyult fejfájásnál,
a menyinyiben ez a gyomortól származott,
gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal,
gütiátlak, májbajok és hámoroidáknál.
Említett bajknál a **Máriaczell gyomorcseppek**
évek óta kítőnőknek bizonyultak, a mit száz meg száz
bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára
használati utasítással együtt 40 kr., nagy
üveg ára 70 kr.
Magyarországi főraktár: **Török József**
gyógyszertára **Budapest**, Király utca 12 sz.
A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket
tessék elfogadni, melyeknek burkolatára
zöld szalag van ragasztva a készítő
aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal:
"Valódiságát bizonyítom".
A **Máriaczell gyomorcseppek** valódián kaphatók.

Kapható Debreczenben: Göll Nádor, Tóth Béla, Mihaovits István, Dr. Rotschnek V. Emil, Tamassy és Balázs gyógyszerészeknél, Diószegen Vaday Ignác, Érmihályfalván Mátray István, Hadivázon Farkas Ödön, Kaban Horváth Kálmán gyógyszerészeknél.

F E R E N C Z
Pálinka (soszorszesz),
Vértes gyógysz.-féle
használatban a leghatásosabb.
DEBRECZENBEN: Dr. Rotschnek E., Tóth Béla gyógyszerész uraknál, a hol azonkívül raktáron vannak a sasgyógytár világhírű gyógyszerei u. m.: Dr. Heuffel-féle gyomorescentia, Dr. Heuffel-féle vértisztító labdacok, Injectio veget et capsules vegetales, Baati növényelv, Herkuleszárdói kőszényszesz, Antibetin, Dr. Heuffel-féle hajszesz, Lugosi a-czkonőcs, Dr. Heuffel-fél hajszénővesztő kenőcs, stb kapható, valamint közvetlenül
Vértes Lajos
sasgyógytárában Lugoson 100 a.

Mindenféle
ipar, kereskedelmi, gazdasági, ügyvédi
és egyéb
üzleti könyvek
fél, egész vászon, bőrposztó vagy félbörkötésben megrendelhetők
Hoffmann és Társa
könyvnyomdájában
DEBRECZEN, a főpostával szemben.

COGNAC
CZUBA-DUROZIER & CIE
FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
Mindenhol kapható.
Vezérügynökség: **RUDA és BLOCHMANN**, Budapest és Bécs.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.